

Izhaja vsak četrtek in vsej s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na den za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 56 din. Naročnina se pošije na upravnih "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dodelja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

13. številka.

MARIBOR, dne 12. marca 1925.

59. letnik.

Ob otvoritvi skupščine.

V soboto se je otvorila narodna skupščina in prvi so se sestali dne 8. februarja izvoljeni narodni poslanci — prvi razdeljeni na dva strogo ločena tabora z jasnimi nameni in cilji. Na eni strani srbski radikali z malim priveskom Pribičevčevih demokratov, na drugi strani pa blok narodnega sporazuma, sestoječ iz zastopnikov velikega dela Srbov pod vodstvom Davidovića in starega popolnega zastopstva Slovencev in Hrvatov, ki ga nobena sila ne more niti zmanjšati, kaj šele prevrnil.

Prvi tabor, ki ne zastopa ne Slovencev in ne Hrvatov, si po krivem lasti ime: narodni blok, drugemu taboru pa daje naziv blok narodnega sporazuma pravi in najboljši, jasni in popolni izraz glede politike, cilja in sestave. Prvi tabor pa pravem tudi ne zaslubi imena blok ali zveza, ker živi 20 Pribičevčevih demokratov popolnoma od milosti 142 radikalov ter se sklicuje na zvezko samo radi tega, da ne bi radikali sami zasedli vladnih mest. V drugem taboru pa ni nobene strankarske tekme, nobenih strankarskih sporov, nobenega pogajanja in prerekanja kdjo bo na tem in kdo na onem mestu, ampak vse je složno in pošteno na delu za bratski sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Politiko sporazuma je narod odobril že pri volitvah 8. februarja, blok narodnega sporazuma ima dobro 300.000 glasov več kot pa blok radikalov in samostojnih demokratov, ki hoče po vsej sili vladati ter si je v to svrhu izsilil tudi večino par mandatov.

V soboto je torej prišla v skupščino večina brez narodne večine in manjšina z narodno večino, prišlo je več poslancev ukradenih volilnih kroglic, ni pa moglo priči več pravilno izvoljenih poslancev, ker jih policija drži v zaporu proti vsem določbam veljavnih zakonov in proti odločbam zakonitih sodišč, da bo »večina« bolj trdna in da ji ne bo tako težko pri razpravah o tem, kako je bil kdo izvoljen, in kaj se je vse počenjalo dne 8. februarja.

Prvi dan skupščine je pa še drugače pokazal, kje je pravica in poštenje. Po poslovniku ali pravilniku vodi prvo skupščinsko sejo najstarejši poslanec. Ta se je našel na strani opozicije v osebi Davidovičevega demokrata Arsa Laziča, 72 letnega poslanca iz bregalniškega okrožja v južni Srbiji, ki je bilo torišče posebno kruge nasilja na dan volitev. Izbrali so se tudi začasni tajniki, dva od radikalov, dva pa od opozicije in začelo se je izročevanje poslanskih poverilnic in čitanje dopisov. Iz Pašić-Pribičevčevega tabora so že pri pomenskem naštevanju poslancev začele padati psovke proti nekaterim Hrvatom, višek je pa bil, ko je tajnik

začel čitati dopis petorice hrvatskih poslancev — dr. Mačeka in tovarišev —, da se ne morejo odzvati svoji poslanski dolžnosti, ker jih ima policija zaprte v svoji kasarni v Zagrebu. Sam notranji minister radikal Maksimovič je poskočil s svojega sedeža ter hotel proti predsedniku, češ, da se to ne sme čitati, drugi so pa kričali.

Predsednik je mirno počakal, da se hrup poleže, potem je pa podal izjavo, naj vlada v smislu ustave in skupščinskega poslovnika omogoči poslancem prihod na sejo; da bo to lahko storila, se pa seja sedaj zaključi ter na novo skliče pismeno. — Ta odločnost je vladno skupino osupnila in v popolnem miru je opozicija zapustila dvorano. Po odhodu opozicije so se ministri nekaj časa posvetovali, potem so pa radikali in samostojni demokrati sami nadaljevali sejo ter si izbrali novega začasnega predsednika. Pravi začasni in starostni predsednik Lazič je radi tega postal na vladno predsedništvo protestno noto, radikalškega, novo izvoljenega začasnega predsednika je pa opozicija tudi pismeno opozorila na nezakonitost njegove izvolitve in nadaljevanje pravilno zaključene seje.

Sedanji skupščini so dali vladinovci najslabši začetek. Blok narodnega sporazuma je vse storil ter s pravim samozatajevanjem kljub vsemu, kar se je do slej zakrivilo od vladne strani, pripravljal za to skupščinsko dobo temelje in ozraje pomirljivosti, zakonitosti in parlamentarnega reda. Na lep način je pozval vlad, naj v smislu ustave in zakonov začne delo v skupščini. Marsikaj bi se pozabilo in mnogo bi se dalo uravnavati, če bi vladta storila. Če bo slabemu začetku sledil slab konec, pade vsa krivda na vladni blok.

Državna oblast naj storí svojo dolžnost.

Zadnji čas se je pojavil velik sovražnik poljedelca na Slovenskem Štajerskem v obliki poljske misi. Majhna je ta živalica in na prvi pogled bi ji ne bilo pripisati tiste nevarnosti, ki jo predstavlja. Te nevarnosti tudi ne bi imela, ako bi ta živalica nastopala v majhnem broju. Nastopa pa v tako velikem broju, da cele velike okoliše takorekoč preplavlja. Prejšnje leto so poljske misi v velikem številu nastopale po Prekmurju, kjer so po njivah povzročile veliko škode. Potem so napravile napad na polja po ljutomerski župniji, v Veržeju, pri Sv. Križu pri Ljutomeru, pri Mali Nedelji, pri Sv. Juriju na Ščavnici, deloma pri Kapeli in tudi po drugih krajih gornjeradgonskega okraja. Pojavile pa so se že tudi po drugih okrajih Slovenskega Štajerskega. Kamorkoli pridejo, vsepovsodi pustijo za seboj opu-

stošene njive, razvane travnike in oglodana mala drevesca. Škoda, ki jo povzročajo, je ogromna.

Kmet stoji pred to svojo sovražnico, ki nastopa v jake številnih četah, brez pravega orožja. Strokovnjaki se prekajo med seboj o sredstvu, ki bi proti tem velenevarnim škodljivkam učinkovalo nedvomno, sigurno in splošno. Poedinec nima te možnosti, da bi se z uspehom postavil v bran proti tem razdejalkam. Kaj pomenja uničevanje na eni njivi, ako pa se na sosednih njivah ne nastopi z nobenim uničevalnim sredstvom? Potretna je kolektivna akcija, to je skupno nastopanje, skupno dejanje. K temu pa je pozvana pred vsem državna vlast. Na to je državno upravo opozoril poslanec dr. Josip Hohnjec s posebno interpelacijo na ministra poljedelstva, katero je vložil takoj na dan otvorite narodne skupščine dne 7. marca t. l. V interpelaciji opisuje poslanec dr. Hohnjec veliko nevarnost, ki preti poljedelcem od poljskih misi v Sloveniji, zlasti v poedinih krajih ljutomerskega okraja, gornjeradgonskega okraja in tudi v drugih okrajih Slovenskega Štajerskega. Opozaria državno oblast na njeno dolžnost, ki jo ima napram poljedelstvu, da brani njegove koristi ter ga varuje pred veliko nevarnostjo, ki nastopa v tako širokih dimenzijah. Ako državna oblast poljedelstvu v tej nevarnosti ne pride na pomoč, bo škoda, ki jo bodo te škodljivke povzročile kmetskim posestnikom, ogromna in nepopravljiva. Pomoč, in to takojšnja pomoč je nujno potrebna. Poslanec dr. Josip Hohnjec zahteva od poljedelskega ministra, da državna uprava takoj oskrbi sigurno učinkujoče sredstvo zoper poljske misi, da ga da poljedelcem na razpolago ter da organizira skupno akcijo za uničevanje teh velenevarnih škodljivk našega poljedelstva.

OBČNI ZBOR »SLOVENSKE KMEČKE Z. EZE« sklicujem za nedeljo, dne 15. marca ob 9. uri dopoldne v Mariboru v društveni sobi na Koroški cesti 1. Dnevni red:

1. Volitev društvenega načelnika.
2. Volitev 9 odbornikov in 10 namestnikov.
3. Volitev dveh pregledovalcev računov.
4. Sprememba društvenih pravil.
5. Slučajnosti.

Dr. Josip Hohnjec,
t. č. podnačelnik.

Za vinski sejem v Ptaju.

Skoraj dnevno čitamo v časopisih: vinski sejem tu, vinski sejem tam; edino štajerski vinarski center Ptuj — se ne zgane in spi naprej spanje pravičnega, kakor

in Marija počastila v poslednjih dneh. Tvojega bivanja na zemlji. Tako Si končal, naš nepozabni rojak, naš ljubljeneč, naša dika in naš ponos! Tebe Tvoja mati ni zastonj rodila, za Te Tvoja mati ni zastonj trpela. Ti nisi zastonj živel. Prejel Si od Svojega Gospoda, ki Te je ustvaril, velike talente, duševne in telesne; pa bil si podoben pridnemu in skrbnemu hišniku, ki zna dobro gospodariti. Tvoje življenje je prelepa podoba rodovitnega drevesa, ki rodi stoteren sad. Bil pa si obenem prelepa podoba Sejalca dobrega seme Jezusa Kristusa. Na tem svetu si zapustil nesmrten spomin, seboj Si odnesel hrano za večno življenje.

Nepozabni naš rojak, monsignor dr. Anton Medved, Tvoja rojstna župnija se klanja Tvojemu spominu; Tvoja rojstna župnija gre v veri, upanju in ljubezni za Teboj, dokler Te zopet ne najdemo pri Tvojem in našem Očetu, pri Tvojem in našem Gospodu Jezusu Kristusu. Tvoje telo čaka vstajenja sicer daleč proč od kraja, kjer Ti je tekla zibelka; a tako daleč od nas ne more biti, da ne bi dnevno mogli polagati na Tvoj grob rožnih vencev naših molitev. Kar je Monika naročila svojemu slavnemu sinu Avguštinu: »Pokopljite moje telo, kjer hočete; le to vas prosim, da se me spomnjate pri oltarju Gospodovem«, to vem, da je bila ob smrti tudi Tvoja prošnja. Veliko prošenj smo imeli do Tebe, ko si bil še med živimi. Pa tudi zdaj vemo, da si med živimi, če tudi Si se odtegnil našim očem. Tvoja roka nam telesnih dobrot ne bo več delila, Tvoja duša pa pri Bogu na nas ne bo pozabila. In to Te prosimo, dragi naš Anton, da nam izprosiš pri Bogu to veliko milost, da bo naša župnija vedno tako lepo in častno zastopana po svojih sinovih-duhovnikih, kakor je bila v tej dobi, ko Si bil Ti starosta vseh naših Rajhenburških rojakov-duhovnikov. Obudi nam pa, če ni proti božji volji, še kako tako mater, ki bo rodila tako svetlo zvezdo, kakor Si bil Ti.

Ta duh, ki veje iz teh-le besed, naj vedno dihti in veje v vsakem srcu vsakega Rajhenburžančka! To je Medvedov duh, to naj bo Medvedov spomenik!

Z Bogom, monsignor dr. Anton Medved! — Sveti Ti večna Luč!

Na svidenje nad zvezdami!

Tvoja rojstna župnija.

tista devojka v pravljici, ki čaka, da jo pride biti princ iz devete dežele.

Nehote se vprašujemo: zakaj vse to? Ali ni mogoče Ptuj že po svoji prirodi legi takoreč središče, okoli katerega so osredotočene znamenite haloške in slovenske gorice in katerim podajajo roko glasoviti in celo daleč v inozemstvu znani ormoški in ljutomerski vinski griči? Mogoče pa nimamo vina v dovoljni množini za naštrg, ali pa morda s tako lahkoto prodajamo naš vsakokletni in po kakovosti pravvrstni vinski pridelek, da namni potreba nobene reklame, nobenega priporočanja, — nobenih vinskih sejmov? Nikakor ne, cenjeni čitatelji! Tudi pri nas, kjer prednjačimo v kakovosti in finoči vina vsem drugim krajem v državi, tudi pri nas je kriza tukaj, in sicer celo — občutna kriza. Lanskoletni pridelek je bil po kakovosti pravvrstni, po količini je pa zaostal daleč za normalno množino vsakokletnega vinskega pridelda. Vkljub temu dejstvu se ga je le malo porabilo in danes leži v ormoško-ljutomerskih in haloških vinskih hramih še na tisoče hl pravvrstnega vina letnikov od 1917 naprej. Dejstvo je nadalje torej, da se ga je le malo prodalo; vse drugo še pa čaka kupca, kakor grešna duša sodnega dneva. In ako nam priroda nakanli eno ali dve kvantitativno in kvalitativno dobre letine, kaj pa potem? Na vinski izvoz v inozemstvo iz znanih razlogov pa danes itak še misliti ne moremo. Vinogradniki bodejo torej naenkrat stali pred usodnim vprašanjem biti, ali ne živeti!

Na vse to se nam nehote vsiljuje samo en odgovor: samo od sebe ne bude prišlo ničesar, treba nam bude in skrajni čas to je, seči po — samopomoči! Iščimo stika z odjemalcem, delajmo pošteno reklamo, organizirajmo se vinogradniki in uvedimo v Ptuj, kot izrazitem vinskem središču — stalni vsakokletni vinski sejem!

Bil sem v januarju t. l. na vinskem sejmu v Srednju. Novorejenček je vkljub pomanjkljivi organizaciji (kar za začetek pač ni zameriti!) z lepimi uspehi dokazal tamkajšnjim agilnim vinogradnikom, da so na pravi poti. Na Kranjskem so na tem polju že dolgo istotako zelo delavnji pod spremnim vodstvom višjega vin. in klet. nadzornika g. Gombača. Zakaj se ni bi tudi mi malo zganili? Vinarsko šolo s strokovnjaki imamo takoreč tik pred nosom. Nam tudi ne manjka še drugih požrtvovnih vinarskih in kletarskih strokovnjakov, imamo velikega župana in srezke poglavarje, kateri bodo gotovo prevzeli tozadovno iniciativu v svoje roke! Saj vendar vsi vidimo, da smo štajerski vinogradniki tik pred vprašanjem svojega nadaljnega obstoja.

Mogoče se mi bo ugovarjalo, ne bo uspeha, da ni sredstev itd. To ne drži; samo hoteti in započeti nam je treba. Tudi potrebna sredstva se bodejo našla in mi se moramo modernizirati ter prilagoditi duhu časa, ako hočemo naprej — obstojati!

Na vseh merodajnih faktorjih je torej danes ležeče, da prevzamejo iniciativo, ter nemudoma provedejo z vso energijo to prepotrebno akcijo, katera bode brez dvoma rodila, ako še ne popolni, pa za prvič vsaj delni uspeh v prid vsem, za svoj obstoj težko se borečim štajerskim vinogradnikom. E. S.

»NAS DOM«

je velikega pomena za neorganizirano mladino. Posebno marčeve številko naj bi dobili vsi slovenski fantje v roki. V zelo poljudni, pa vendar dostojni obliki pobija posamezne ugovore, ki jih ima moška mladina proti organizacijam, z vso prisrčnostjo, ki jo še osvežuje prava fantovska šegavost se obrača do tistih fantov, ki pozna sami eno društvo, namreč ponocnaško družbo. — Pohorski fant govori zelo zanimivo o različnih divjakih, afričanski misijonar vabi fante v misijone (posebno važno delo!), štajerski fant je bolj bojevit in vabi fante k pretepu, nek ponocnjak pa opisuje, kako mora biti pravo fantovsko ponocavanje. Razen tega ima marčeva številka »Našega Doma« še lepo zgodovinsko črtico o Slovencih, Hrvatih in Srbih, opisuje moderne apostole, ter odkriva življenje po turških haremih in bosanskih gostilnach. Da imajo tudi dekleta v »Našem Domu« veliko besedo, to veselo dejstvo je itak znano. Novost je tekma, pri kateri morejo sodelovati samo fantje. Ako se hočeš te tekme udeležiti, si naroči »Naš Dom«, kjer boš zvedel za vse pogoje. Kot nagrada pri tekmi je razpisano zelo lepa knjiga. Vsem, ki želijo širiti izobrazbo med neorganizirano mladino, posebno moško, priporočamo pri tem delu kot najboljše sredstvo razširjanje »Našega Doma«. Naročila sprejema uprava »Našega Doma« v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Naročina znaša letno 12.50 D.

LICENCOVANJE PLEMEŠKIH BIKOV za leto 1925 se vrši po sledenem redu:

I. Dne 6. aprila 1925:

1. Ob 8. uri v Št. Ilju v Slov. goricah pri gostilni »Kolodvor« — Polak — za občine:

Jarenina, Kaniža, Polička vas, Vukovski dol, Zgor. Jakobski dol, Ploderšnica, Ceršak, Cirknica, Št. Ilj v Slov. goricah, Selnica ob Muri, Sladki vrh.

2. Ob 14. uri v Pesnici pri gostilni Kerenči za občine:

Dragučova, Grušova, Šmarjeta ob Pesnici, Pesniški dvor, Vosek, Spod. Jakobski dol, Dobrenje, Gradiška, Na Ranci.

II. Dne 7. aprila 1925:

1. Ob 9. uri v Mariboru na živinskem trgu (mestna klavnica) za občine:

Bresternica, Jelovec, Kamnica, Sv. Križ, Rošpoh, Krčevina, Lajtersberg, Sv. Peter, mesto Maribor kraj.

breg, Giglence, Zg. Duplek, Spod. Duplek, Sv. Martin pri Vurbergu.

2. Ob 16. uri v Selnici ob Dravi pri gostilni Hernah za občine:

Boč, Janževa gora, Selnica ob Dravi, Slemen.

III. Dne 8. aprila 1925:

Ob 10. uri v Zg. Sv. Kungoti pri gostilni Senekovič za občine:

Zg. Sv. Kungota, Sv. Jurij ob Pesnici, Plač, Slatinski dol, Špičnik, Svečina, Vrtiče.

Darila: državno 3150 D, okrajni zastop Maribor 3000 D.

I. Dne 20. aprila 1925:

1. Ob 9. uri v Mariboru, Magdalensko predmestje pri gostilni Počivalnik (preje Rapoc) na Tržaški cesti za občine:

Bistrica pri Limbušu, Limbuš, Pekre, Radvanje, Razvanje, Studenci, Tezno, Vrhov dol, Dolgoše, Sv. Miklavž, Pobrežje, Zerkovce, mesto Maribor, desni breg.

2. Ob 14. uri v Slivnici pri gostilni Lesjak za občine:

Bohova, Fram, Spod. Hoče, Loka, Morje, Orehovava, Rogoza, Skoke, Slivnica, Gorica, Ješenca, Sv. Marjeta na Dravskem polju, Podova, Rače, Zg. Hoče, Pivola, Pohorje, Ranče.

II. Dne 22. aprila 1925:

1. Ob 8. uri v Sv. Lovrencu na Pohorju pri gostilni Koder za občine:

Činžat, Kumen, Lehen pri Ribnici, Sv. Lovrenc na Pohorju, Recenjak, Rudeči breg.

2. Ob 14. uri v Rušah v gostilni Josipa Mule za občine:

Bistrica pri Rušah, Lobnica, Ruše, Smolnik.

Darila za premovanje: od države 2000 D, okrajni zastop Maribor 2000 D.

c) rudniške snovi, to so razne soli in d) voda.

a) dušične snovi, katerih kemične spojine imenujemo go, kajti one so potrebne za tvorbo krvi, kakor tudi za tvorbo mesa ali mišic in hrustanca v človeškem telesu. Stročnice (fižol, grah, leča itd.) vsebujejo zelo mnogo beljakovin.

Brezdušične snovi — tolščobe in ogljikovi hydrati — služijo za proizvajanje telesne moči in topločne. Tolščobe se pod ugodnimi prehranjevalnimi razmerami rade nagnijo na posameznih organih človeškega telesa ter tvorijo potem nekako rezervno zaloge za slabejše čase. Njih učinek nastopi šele tedaj, ko v slučaju potrebe pod vplivom kisika v krvi oksidirajo, oziroma zgorevajo, pri čemur oddajajo topločo in se spreminjajo v ogljikovo kislino in vodo. Ogljikovi hydrati se ne morejo nakopičiti v organizmu, marveč so podvrženi edinole zgoravanju. Oni so pravi proizvajalci telesne moči in topločne. Ogljikovi hydrati delujejo obenem ugodno tudi v tem smislu, da v gotovih slučajih nadomestujejo beljakovine in tolščobe. Riž, žita, kostanji itd. vsebujejo razven beljakovin tudi večje množine ogljikovih vodanov, dočim je meso zelo revno na teh snoveh. Poraba beljakovin v človeškem organizmu je zmirom enaka, bodisi da opravljamo naporna telesna dela, ali pa da počivamo. Največ beljakovin porabijo mladi ljudje v letih bujne telesne rasti.

Neumestno je zategadelj vživati animalično hrano, saj je razne mesenine ob napornem delu, ker je vegetabilična, to je rastlinska hrana mnogo izdatnejša in človeškemu organizmu prikladnejša, nego meso in škodo dela svojemu žepu, kdor kupuje drago meso, ki je vsled svojega velikega nagnjenja k razkrjanju večkrat celo škodljivo.

Ob rastlinski hrani, četudi je zelo revna na dušičnih snoveh, moremo opravljati težka fizična dela, n. pr. kopati ob zavzivanju grozdja.

Beljakovine v rastlinski hrani se enake beljakovinam v živalski hrani ter imajo tudi približno enako redilno vrednost. Kakor že povedano, ne pomeni posamezna redilna snov sama zase posebne redilne vrednosti, marveč šele v zvezi z drugimi redilnimi snovmi. Zato je potrebno, da zelo redilna živila mešamo z manj redilnimi živili. Tuši neprebačna staničevina vpliva na delovanje čreves ugodno in sicer na ta način, da jih razširja in napoljuje. Sadje in zelenjava je izvanredno zdravo dijetično živilo, ker ima razven svoje redilne moči tudi to lastnost, da osvežuje prebavila in pospešuje tvorbo krvi.

Nemški zdravnik dr. Meinert piše, da potrebuje od rastel delaveni mački ob neprenapornem delu (krojač, čevljari, tkalec, pleskar, jermenar, pismonoš, pisar itd.) na dan povprečno 100 gramov prebavnih beljakovin, 70 do 100 gramov tolščobe in 450 do 500 gramov ogljikovih hydratov. Odrastla ženska potrebuje 96 gramov beljakovin, 48 gramov tolščobe in 400 gramov ogljikovih hydratov. Otrok v starosti 7 do 15 let rabi dnevno 76 gramov beljakovin, 44 gramov tolščobe in 320 gramov ogljikovih hydratov, za otroke v starosti poldrugega leta pa zadostuje 30 gramov beljakovin, 42 gramov tolščobe in 70 gramov ogljikovih hydratov.

Katere redilne snovi vsebujejo posamezna živila in v kakšnem medsebojnem razmerju v odstotkih, naj povede naslednje vrstice:

Zivalska (animalična) živila.

Goveje meso: 18—22% beljakovin, 1—10% tolščobe in 72—76% vode; teletina: 19% beljakovin, 8% tolščobe, 73% vode; svinjsko meso: 14—20% beljakovin, 7—43% tolščobe in 44% vode; kuretnina: 18—23% beljakovin, 2—3% tolščobe in 70—78% vode; divjačina: 18% beljakovin, 1% tolščobe in 77% vode; slanik (riba): 19% beljakovin, 17% tolščobe in 48% vode; jajca: 12% beljakovin, 11% tolščobe, 2% redilne soli in 75% vode; surov maslo: 85% tolščobe in 10% vode; slanina (prekajena): 3% beljakovin, 79% tolščobe in 12% vode; kravji sir: 43% beljakovin, 7% tolščobe in 40% vode; kravje mleko: 4% beljakovin, 3% tolščobe, 4% redilne soli in 88% vode; smetana: 5% beljakovin, 29% tolščobe in 63% vode. Odstotni ostanek vsakega posameznega živila tvorijo rudinske snovi, neprebačna vlaknina, pepel itd.

Rastlinska (vegetabilična) živila.

Fižol: 25% beljakovin, 56 ogljikovih vodanov, 2% tolščobe in 15% vode; ječmena kaša: 17% beljakovin, 75% ogljikovih vodanov, 3% tolščobe, 2% redilne soli in 15% vode; ovsena kaša: 18% beljakovin, 70% ogljikovih vodanov, 7% tolščobe, 3% redilne soli in 13% vode; korenzni zdrob: 14% beljakovin, 71% ogljikovih vodanov, 4% tolščobe in 11% vode; riž: 7% beljakovin, 77% ogljikovih vodanov, 1% tolščobe in 12% vode; pšenična moka: 11% beljakovin, 73% ogljikovih vodanov, 1% tolščobe, 1% redilne soli in 14% vode; krompir: 2% beljakovin, 21% ogljikovih vodanov, 1% redilne snovi in 75% vode; zelje: 2% beljakovin, 5% ogljikovih vodanov in 90% vode; solata: 2% beljakovin, 3% ogljikovih vodanov, 1% tolščobe in 93% vode; jabolka: 1% beljakovin, 12% ogljikovih vodanov, 3% redilne soli in 82% vode; slive: 1% beljakovin, 8% ogljikovih vodanov, 2% redilne soli in 85% vode; črešnje: 1% beljakovin, 15% ogljikovih vodanov, 2% redilne soli in 78% vode; breskve: 19—25% ogljikovih vodanov, 1% redilne soli in 75% vode; grozdje: 1% beljakovin, 10—20% ogljikovih vodanov, 4% redilne soli in 79% vode; sladkor (iz sladkorne pese): 95% ogljikovih vodanov in 3% vode. Gledate preostanka na odstotkih velja približno isto, kakor pri živilah.

Iz zgoraj navedenega posnemamo, da vsebuje n. pr. fižol razen ogromnih množin ogljikovih hydratov približno toliko beljakovin, kakor goveje meso, a je vendar šestkrat cenejši, ker stane 1 kg samo 15 kron, cena govejega mesa pa je 90 kron. V vsakem slučaju je torej bolje kupovati ceneni fižol, pa najsi je tudi do polovice beljakovin neprebačnih v njem.

TAKO PERE LE ZLATOROG MILO

Redilne snovi in redilna vrednost posameznih živil.

Včasih slišimo čenčati kakšnega modrijana, češ, oni debeluhar vživa gotovo samo staro svinjsko meso in beli kruh, sicer bi ne bil tako okrogel (dobro rejen), ali pa gospodiča N. N. lovi menda same kobilice, ker je tako suha itd. itd.

Da so takšne in enake gorovice brez vsake podlage, ve vsak pameten gospodar in umna gospodinja, kajti često opažamo baš nasprotno, namreč da je tisti, ki dobro zavživa trhel in suh, drugi pa, ki uživa priprsta kmečka jedila, čvrst in dobro rejen.

Znano je, da telesna oblika ni toliko odvisna od tega, kakšnimi jedili se posamezen človek prehranjuje, marveč veliko bolj od tega, kako zavžita hraniла prebavila.

Redilne snovi tega ali tega živila skupaj predstavljajo redilno vrednost dotičnega živila. Poedino živilo more potem takem vsebovati obilo posameznih redilnih snovi, ki pa sicer nimajo velike redilne vrednosti za človeka, bodisi vsled tega, ker jih za prehrano svojega telesa sploh ne potrebuje, ali pa zato, ker ostanejo vsled slabih prebavil več ali manj neizrabljena. Najvažnejše redilne snovi, ki se nahajajo v naši vsakdanji hrani, so:

a) dušične snovi, katerih kemične spojine imenujemo beljakovine (albumine).

b) brezdušične snovi, to so tolščobe in ogljikovi hydrati,

Nespmetno revna zlasti tisti, ki je vsled svojega slabe gmotnega položaja navezan na cenena živila ter prisnoran k skrajni štedljivosti, ako ne vpošteva teh okolnosti in kljub temu kupuje rajši draga živila.

Da poedina jedila hitro in dobro prebavljamo, je pač potrebno, da jih dolgo in dobro žvečimo. Za jed moramo imeti vselej potreben čas, kajti čim manj vzamemo časa za jed, tem več ga bomo potretili pozneje, ako bomo bolovali na prebavilih.

Če pametno uporabljamo za našo prehrano potrebna živila, moremo izhajati tudi s skromnim zaslužkom dokaj dobro. Pri tem niti ne kratimo svoje telesne moči, niti ne škodujemo zdravju našega nad vse umetno ustvarjenega organizma.

Kako je sedaj v Beogradu?

Beograd, 9. marca 1925.

V soboto, dne 7. marca, smo se zbrali narodni poslanci iz cele države k prvi seji Narodne skupščine. Vseh poslanec je 315. Pašičeva radikalna stranka jih je dobila pri volitvah na nasilni način 142. So to večinoma beograjski advokati, profesorji, veletržci, bankirji in drugi pripadniki Pašičeve rovine in politične žlahte. Značilno je, da je Pašič tedaj, ko so izbirali kandidate, dal izriniti od kandidacije vse tiste svoje somišljene, ki niso hoteli vsaki Pašičevi zahtevi prikimati, ampak so imeli svojo lastno voljo. Med Pašičevimi poslanci je tudi nekaj kmetov iz Šumadije. A le malo jih je. Govoril sem z njimi. Na vprašanje, zakaj gredo s Pašičem in njegovo žlahto čez držino, je dal Šumadijec prst na usta in mi odgovoril: »Molči raje o tem. Mi smo se moralni zavezati, da ubogamo Pašiča v vsem, kar on in njegov generalšteter dr. Lazar Markovič zahtevata.« Jaz ga zavrnem: »Ali Vi srbski kmetje in obrtniki ne čutite, da bomo propadli, če se boše naprej tako strašno zapravljalo naš in državni denar in če se bo nalagalo tako ogromne davke?« Možak mi odgovori bolj tisto: »Da, da, to čutimo mi vsi. A kaj hočemo? Kdor bi kaj ugovarjal, postane nemogoč, kakor se je zgodilo s Protičem in Nastom Petrovićem. (To sta ona dva radikalna politiki, ki sta se oddvojila od Pašiča in je Pašič oba upropastil.) Brat Slovenec, pomni: Dokler bo Pašič živ, se pri nas nihče ne bo upal nastopiti proti njejmu in njegovemu načinu vladanja.«

Druga najmočnejša stranka v parlamentu so Radičevci. Prišli so iz sedanjih volitev za dva poslance oslabljeni. Imajo jih 67. Radiča in druge glavne voditelje še ima vlađa sedaj zaprte. Izgleda, da jih v doglednem času ne bodo izpustili. Med hrvatskimi poslanci je približno polovica kmetov in trgovcev, a druga polovica so advokati, profesorji in uradniki. V politiki, oziroma načinu izvajanja njih političnih ciljev so krenili Radičevci po letosnjih volitvah na drugo pot. Spoznali so veliko napako, katero so napravili po volitvah leta 1920 in 1923, ko so ostali doma in s tem pomagali Pašiču na koncu. Sedaj izjavljajo, da Beograda ne bodo zapustili, ampak da hočejo sodelovati v parlamentu. Žal, da je to njih spoznanje prišlo tako zelo pozno. Sami naglašajo, da će bi Radič jih pustil leta 1920 v Beograd, velesri pod Pašičem in Pribičevićem ne bi mogli uvesti za nas Slovence in Hrvate pogubnosne velesrbske centralistične politike. Cela naša država in državno gospodarstvo bi danes izgledalo drugače, če bi bil tedaj prišli Hrvati nam Slovencem na pomoč. Hrvati bi bili ohranili v okvirju naše države svojo zgodovinsko samostojnost (bančino) in mi Slovenci bi si pridobili svojo avtonomijo. Tako pa so velesri po krvidi Radičeve zapečjaške politike lahko delali kar so hoteli. Sedanj hrvatski poslanci priznavajo, da je učinil Radič leta 1920 in 1923 veliko zgodovinsko pogreško na škodo Slovencev in Hrvatov. Spoznanje Hrvatov, da niso bili na pravi poti, je znak, da je bila politika Slovenske ljudske stranke prava. To nas veseli. Seveda bo sedaj težko praviti, kar se je v petih letih napravilo zla. A dobra volja, vzajemnost med Hrvati in Slovenci, bo nam polagoma dobiti priborila zmago. Iz dosedanjega se tudi vidi, da imajo vodstvo hrvatske politike sedaj v rokah treznomileči in pametni Hrvati: Trumbič, Polič, Bazala itd.

Tretja najmočnejša skupina v novi Nar. skupščini so Davidovičevi demokrati: Njih število je narastlo na 37. Po večini pripadajo Davidovičevi poslanci izobraženim slojem. Je pa med njimi tudi nekaj kmetov. Davidovičeva stranka se je odločno postavila na stališče, da se mora dati Slovencem, Hrvatom in drugim narodom popolnoma enake pravice, kakor Srbov. Davidovič je mož-potestnik od pet do glave. Ni si nabasal premoženja, ko je bil minister. Mož je sijajen govornik, ljubezniv in menda najbolj priljubljena osebnost v celiem parlamentu.

Hrvati, Slovenci, Davidovičevi pošteni Srbi in bosanski muslimani (Hrvati) smo se združili in šteje naš skupni klub (»Blok narodnega sporazuma«) 140 poslancev. Sedmo na skrajni levici. Nam so se pridružili še tudi srbski kmetje od zemljoradniške stranke (5) ter trije Črnogorci. Le Nemci (5) so se vsebdli na skrajni desnici poleg radičalov.

Vprašali me boste: Kje pa sedi dr. Pivko? Njegov klub, kateremu načeljuje znani Pribičević, šteje 21 poslancev in sedi v središču dvoran med radikalami. Klub, kateremu pripada dr. Pivko, je sestavljen iz samih advokatov, profesorjev, učiteljev in bankirjev. Njih poslanec Brankovič se je 8. marca javno posmehoval iz slovenskih in hrvatskih priprstnih kmetskih poslancev: Poslanec dr. Hohnjec mu je ogorčeno zaklical: »Sram Vas budi, da zasramujete kmetske in delavske poslance! Ali ste Vi kak grofovski sin?«

V nedeljo, dne 8. marca, smo izvolili verifikacijski odbor, ki ima nalogo, da pregleda volilne spise. Pašičevi in Pribičevičevi poslanci hočejo večje število hrvatskih ter

nekaj Davidovičevih in menda celo nekaj naših poslancev razveljaviti. To bodo napravili popolnoma protizakonito in s silo. Pravzaprav bi morali uničiti Pašičeve in Pribičevičeve mandate v Makedoniji, Vojvodini in Hrvatski, kjer so s silo in krivico vzeli našim strankam gotovo nad 40 mandatov. Ali tega ne bodo storili, ker imajo en glas večine v odboru. Torej bo krivica in sila cvetela dalje! Ta teden in prihodnj bosta radi tega v Beogradu zelo burna.

Naša zveza, v kateri smo Slovenci, Hrvati, pošteni Davidovičevi Srbi in bosanski Hrvati, se bo borila do zadnjega. Mi ne bomo odnehalili Borba s krivico in nasiljem bo težka, huda. Vstrajali bomo, vstrajajte tudi Vi v domovini!

Eno je gotovo: Dolgo krivica ne bo ostala na vrhu! Skoro gotovo bomo imeli po zimi ali spomladni nove volitve. Med tem časom bomo še morali marsikaj prestati. Sedanja vlada strašnih davčnih bremen ne bo znižala, invalidi od nje zmanj pričakujejo pomoč, ravno tako ubogi delavec in drugi trpeči stanovi. Dolgo to vse ne more trajati!

Sedanji ljuti boj med pravico in krivico je na višku. Tabor pravice in tabor krivice se borita na življenje in smrt!

Prijatelji, vstrajajte z nami v tej težki borbi!

Franjo Žebot.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Po prvi seji skupščine, ki smo jo spredaj opisali, se je drugi dan v nedeljo nadaljevalo skrajno neparlamentarno postopanje vladne večine. Za drugo sejo je vladalo velikansko zanimanje. Galerija in diplomatske lože so bile polne, ker je bilo vse redovedno, kaj bo storila opozicija. Opozicionalnemu poslancu Pečiču, ki se je že prejšnji dan pismeno prijavil za besedo, novi radikalni začasni predsednik ni pustil govoriti, kar je izzvalo huren proteste. Končno je Pečič sam zaenkrat odstopil od svoje zahteve, da je lahko govoril zemljoradniški poslanec Moskovičević, ki je ugotovil, da je vladna večina celo zapisnik prve seje potvrdila. Po daljšem prepiru radi zapisnika so se začele volitve v verifikacijski odbor. Ta odbor šteje 21 članov, od katerih odpade na vlogo 11 (10 radikalov in 1 samostojni demokrat), na opozicijo pa 10 članov. Slovensko zastopstvo v tem odboru ima poslanec dr. Hohnjec. Pri volitvah v verifikacijski odbor so Pribičevičevi poslanci — bankirji in advokati zasmehovali hrvatske poslance, ki so prišli v svojih narodnih nošnah. Poslanec dr. Hohnjec je ostro zaklical zasmehovalcem: »Škandal in sramota! Sram vas budi, prej ste se kmetom dobrikal, sedaj jih pa zasmehujete!«

Verifikacijski odbor je prezel od predsedstva skupščine vse volilne spise ter razne pritožbe in se sestal na prvi seji v pondeljek. Verifikacijski odbor bo delal najmanj 7 dni, za sedaj se se splošno razpravlja o vprašanju, kako bo vladna večina nastopila ali bo šla še dalje kadar je šla v volilni borbi ali bo ostala na zakonitih in parlamentarnih tleh. V krogih večine je mišljeno deljeno, ker vlađa oziroma Pašič še ni zavzel stališča. Ljuba Joyanovič zastopa stališče, da naj se noben mandat ne razveljavi, ako ne govore proti očvidna in dokazana dejstva. Pozneje se bo mogoče zahtevalo, da izroči skupščina kakega poslanca sodišču, s čemer pride vsaka sporna zadeva pred odločitev sodišča. Drug del radikalov pa je mnenja, naj se sporni mandati odlože. Samostojni demokrati pa vztajajo z ono skupino radikalov pri svojem načelu nasilja in zahtevajo, naj se čim več opozicionalnih mandatov razveljavi.

Dr. Trumbič je že na prvi seji verifikacijskega odbora opisal potek glavnih dogodkov glede zaprtih poslancev. Zagrebško sodišče je sklenilo, da se morajo poslanci dr. Maček in tovariši izpustiti iz zapora. To zadevno pritožbo državnega pravdnika je više sodišče zavrnilo in odredilo, da se morajo zaprti poslanci takoj izpustiti. Proti temu se je državni pravnik pritožil na banski stol, ki pa je pritožbo zavrnil kot neosnovano in odstopil akt sodišču, da uvede kazensko postopanje proti političskim organom, ki omejujejo državljanško svobodo dr. Mačeka in tovarišev. Policija oz. državna uprava oblast pa se ustavlja izvršitvi sodnih sklepov in se sodni oblasti naravnost roga. Ni nobenega dvoma, da spada zadeva v delokrog odbora.

Radikali in samostojni demokrati že sedaj ob početku razprav kažejo svojo zagrizenost v nasilni in ne-pošteni politiki. Na vsa očitanja dokazane največje nezakonitosti imajo odgovore, kakor: Vsako sredstvo je dobro, da le kaj doseže, borili smo se, kakor smo vedeli in znali itd.

ČEŠKI DRŽAVNI PREDSEDNIK T. G. MASARYK

je praznoval v soboto svojo 75letnico. Kot učenjak-profesor in pisatelj je že v decembri leta 1914 odšel Masaryk iz Avstrije ter začel vneto, vstrajno in tudi uspešno boj za češko neodvisnost. Ko je 17. oktobra 1918 izdal cesar Karl manifest, s katerim obljublja narodon federacijo, avtonomijo in vse mogoče, samo bi Avstrija še ostala, je pa Masaryk proglašil neodvisnost Češkoslovaške: »Svojo samostalnost proglašamo sami, ker vemo, kaj bi pomenila federacija pod habsburško dinastijo. Ne priznavamo prava kraljev in cesarjev!« — Narod je izvolil Masaryka za do smrti za predsednika republike. — Tomaž Masaryk se je rodil dne 7. marca 1850 v Hodoninu na Moravskem kot sin kočija na cesarski grajskini. Starši so ga dali učiti za ključavnarja, dobrotniki so ga pa spravili v šole, katere je odlično dokončal ter leta 1876 napravil doktorat. Leta 1882 je postal univerzitetni profesor v Pragi, leta 1906 je bil prvič izvoljen za poslanca ter je ostal v parlamentu do svoje smrti. Posebno odločno je nastopil proti avstrijskemu režimu povodom Friedjungovega procesa, ko je neustreljeno razkrinkalo sleparje in ponarejene dokumente. — Masaryk je čist značaj, miroljuben in plemenit ter tudi v politiki do skrajnosti zvest svojim načelom. Dasi po mišljenu nekatoličan, vendar kot globok in resnično svoboden duh spoštuje katoliško Cerkev kot čuvarico nenadomestljivih vrednosti za povzdigo človeške družbe.

IZJAVA O PODONAVSKI ZVEZI

Med drugim se je češki zunanj minister dr. Beneš ameriškim časnikarjem izjavil tudi o podonavski federaciji ali zvezi. Podonavsko federacijo dr. Beneš odklanja, ravno tako tudi carinsko unijo bivših avstro-ogrskih dežel. Mogoče pa je zbljanje na podlagi kar najbolj ugodnih trgovskih pogodb. Po sodbi dr. Beneša se mora vsaka država najprej sama razviti in svoja notranja vprašanja sama rešiti, ker s tem ni nobeni državničič pomagan, če si napravi poleg svojih vprašanj še novata, ki bi jih nalagala morebitna skupnost.

NEVARNOST ZA ŽENEVSKI DOGOVOR.

V Parizu sta se sestala francoski vladni predsednik Herriot in angleški zunanj minister Chamberlain. O tem sestanku se poroča, da je Chamberlain Herriota odločno izjavil, da angleški dominijon ženevski sporazum odločno odklanja, zato ga tudi angleška vlad ne more odobriti. Zato je treba najti novo pot za rešitev vprašanja varnosti. Chamberlain je na to predlagal zvezo med Anglijo, Francijo, Belgijo, Italijo in Nemčijo, ki bi jamčila varnost tudi Češki in Poljski. Herriot te ponudbe ni načelno odklonal, poudarjal pa je, da se mora pred zvezo petih držav skleniti posebna pogodba med Anglijo, Francijo in Belgijo. Z zahtevo za varnost Poljske se je Herriot izrekel soglasno. Opozarjal pa je obenem na nevarnost, ki preti Italiji zaradi Trsta, če bi se Avstrija združila z Nemčijo.

Še prenizki davki?

Večje hudobije si nobeden nasprotnik našega ljudstva ne more izmisli, nego si jo je dovolilo »Jutro«, to je glasilo samostojnoodemokratskega ministra Žerjava in poslanca dr. Pivka.

V nedeljski številki piše, da je davčna kvota (podlaga) pri nas »zelo nizka«. Glavni časopis samostojnoodemokratske stranke stoji na stališču, da je davek v naših krajih »izredno nizek.« To hudobijo napiše »Jutro« v dobi, ko davčni uradi po naročilu Pašič-Pribičeviče v vlade pošiljajo kmetu, obrtniku in trgovcu ter drugim davkoplačevalcem nove visoke predpise za davek ter tirjajo celo še za leto 1924 dosedaj nepredvidene »zaostanke.«

Strašno je davčno breme, ki posebno v sedanji dobi, ko nikjer ni dobiti denarja, naravnost ugonablja obstoj posameznih družin. In tisto »Jutro«, katerega vpljujejo Pivkovi liberalni učitelji in agitatorji, tudi našim ljudem na deželi, si drzne pristeti laž, da so davki pri nas še prenizki!

Če »Jutro« ne ve, mu povemo mi, da so v Jugoslaviji davki tako visoki, da pride na enega jugoslovenskega državljanja nič manj nego 6876 dinarjev državnih davkov!

Ubogi, zapeljni ljudje pa so dne 8. februarja verjeli »Jutrovim« obljudbam, glasovali so za Pivka in Žerjava. Čitajte, kaj piše sedaj »Jutro!« Davki so še prenizki, vpije ta list. Žerjavov poslanec dr. Pivko, kateri pridno piše za »Jutro« članke, na shodih tolazi ljudi, da jim bo omilil davčno breme. V St. Lenartu v Slov. gor. je dejal obljube, da bo ljudem, ki se pri njem pritožijo, znižal davke. Isto je govoril povsod, kamor je prišel. Vsi, ki ste bili tako nesrečni, da ste volili Pivka, primitite ga. Tudi on je odgovoren za pisavo »Jutro« in za državno gospodarstvo, ker je v vladni stranki.

Pozabiti pa tega ne smemo nikdar, da je »Jutro« dne 8. marca 1925 zapisalo, da je davek pri nas »izredno nizek.« Najbrž hočejo sedanji mogotci priti še z večjimi davki.

Sadni soki najboj kipe, kadar jim primešate Radenske vode!

Prireditev.

Prevalje. Naše izobraževalno društvo uprizori dne 15., 19., 22. in 25. marca, vsakokrat ob 3. uri popoldne, dne 21. marca pa ob 8. uri zvečer pretresljivo »Kristusovo trpljenje« po Deutsch-Finžgarju v 11 slikah. Prireditev se vrši v društveni dvorani pri »Korotanu«. Zanimanje za prireditev je zelo veliko, vsaj nastopi vsakokrat okoli 80 igralcev. Domačini in sosedje, iskreno vabljeni!

Hoče. Naraščaj hočkega Orla priredi v nedeljo, dne 15. marca ob 3. uri popoldne akademijo s sledenim sporedom: Govor, deklamacije, telovadba obojega naraščaja in dve igri: »Sirota« in »Snegulčica«.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Na društveni praznik dne 19. marca (Jožefovo) ponov tukajšnje Bralno društvo prekrasno zgodovinsko igro iz Kristusovih časov »Ben Hur«. Kdo si želi ogledati to igro, ki je polna življenja in pretresljivih prizorov, naj ne zamudi te prilike. Vabljeni stari in mladi Bog živil!

Središče. Tukajšnji Orel in Orlica priredita v nedeljo, dne 15. marca t. l., svojo tretjo telovadno akademijo, ki bo res nekaj krasnega. Med drugim se bodo izvajale tudi efektne boks-vaje članov ter krasne simbolične vaje članic »Gor čez izaro...« Pestrost akademiji bodo gotovo dale »Predice« v narodnih nošah ter mladenke in gojenke s svojimi ljubkimi telovadnimi igricami. Telovadci (nižja in višja vrsta) nam bodo pokazali spretnost na bradi, konju in drogu, naraščaj pa v skupinskih vajah. Akademijo zaključi simbolična vaja članov »Naprej zastava slave!« Spored akademije obsegata 18 točk, med temi 15 telovadnih, ki se izvajajo s spremljanjem glasovirja. Vsi, ki se zanimajo za orlovske delo ter želite imeti prijazen in užitkapoln večer, pridite! Bog živil!

Celje. Dekliška zveza ima v nedeljo dne 15. marca ob 3. uri popoldne v dvorani pri Belem volu svoj običajni mesečni sestanek. Na sporedu kratka igra, petje in deklamacija. Vstop prost. Članice, udeležite se sestanka polnoštevilno in povabite in pripeljite seboj tudi tovarišice!

Polzela. Na splošno zahtevo občinstva ponovi tukajšnji orlovskega odsek na Jožefovo, dne 19. marca, Anton Medvedovo tragedijo v petih dejanjih »Za pravdo in srce«. Začetek točno ob treh popoldan. Igra je že pri prvi predstavi na Polzeli in pri drugi v Grižah vzbudila splošno odobravanje in priznanje. Saj je snov vzeta iz našega kmečkega življenja, opisuje dejanje in nehanje naših prednikov, njih trpljenje in sužnjost pod grajskiškim jarmom. Kaže nem, kako visoko je bil že v naših prednikih razvit čut za svobodo, katero so cenili višje od življenja. Neprenosljivo tlačanstvo in hrepenenje po svobodi je pritisnilo našim, sicer mirnim prednikom orožje v roke. Vstopnice se lahko rezervirajo pismeno pri orlovskemu odseku Polzela, posebno pa pri bratu Francu Turnšek. Bog živil!

Sv. Andraž pri Velenju. Dne 1. marca t. l. se je vršil pri nas izvaredni občni zbor katoliškega izobraževalnega društva, katerega se je udeležilo precejšnje število članov. Občnemu zboru je predsedoval g. podpredsednik B. T. Ob tej priliki nas je tudi posetil zastopnik Prosvetne zvezze č. g. Jurij Guzej iz Šmartna pri Velenju. Podal nam je v svojem navdušenem govoru glavne točke in nam orisal v polnem obsegu delo, kako naj se vodi izobraževalno društvo. Torej najprisrčnejša hvala g. govorniku — Pa tudi naša Dekliška zveza dobro napreduje. Gospodin Rozi Okič in Francka Vranjek ste ineli krasen in obenem pomembljiv dvegovor, nameč: »Turška žena in nje sužnja!« Dvogovoru so vso pozornostjo prisostvovali vsi člani društva. Končno želimo izobraževalnemu društvu ter ob enem tudi Dekliški zvezi veliko uspehal. Torej le pogum in korajža v naši organizaciji!

Tedenske novice.

Odkod dobivajo samostojni demokratje denar? — Kadarkoli sta bila Pribičevič in Žerjav na vladu, se je govorilo, pisalo in razpravljalo o raznih špekulacijah, katere so uganjali policijskodemokratje v državno škodo, a v osebne ter strankarske koristi. Kmalu po ustanovitvi naše mlade države, so se odlikovali demokratje z izvoznicami. Pri teh izvoznicah je odpadlo največ na njihove strankarske kase. Ko so bile enkrat izvoznicice dovolj izrabljene, se je Pribičevič-Žerjavova stranka lotila podeljevanja raznih rudniških in gozdnih koncesij, ki so demokratom veliko vrgla. Za tem je ta družba zaslužila težke svote pri nacionalizaciji raznih podjetij. V najnovejšem času, ko je v Pašič-Pribičevičevi vladi tudi Žerjav, vidimo demokrate udeležene pri dviganju raznih sekvestrov raz imetij nemških in madžarskih grofov in knezov. V taka dva dviga sekvestrov je zapleten sedanji samostojno demokratski minister pravde dr. Lukinič. Ta je na primer dvignil sekvester od veleposete nemškega kneza Alberta Thurn in Taxis. Ta knez ima ogromna posestva in predvsem gozdove v okolici Siseka in njegovo imetje se razteza nadalje od Karlovca do morja. Ubogi Hrvati, ki bivajo na tem skoro nepregledno ogromnem posestu, že bjejo deset in desetletja boj za pridobitev njiv in pašnikov. Po prevratu so bile te uboge pare uverjene, da bo imetje Thurn in Taxis razdeljeno potom agrarne reforme med osirotete seljake, a so bili bridko varani. Tudi pri teh volitvah je bil ravno minister dr. Lukinič kot poslanec izvoljen ob teh bednih seljakov, katerim je obljubljal knežjo zemljo. Sedaj po izvolitvi pa je ravno on dvignil sekvester in pride ta ogromna veleposest v zasebne roke. Pri dviga tega sekvestra so se zaslužile stotine milijonov. Kdo bo pobašal te milijone, si pač lahko misli mo. Zadeva z dvigom sekvestra iz imetja Thurn in Taxis je tako umazana in pristno policijskodemokratiska, da jo obsojajo več

negi preveč širokovestni radikali s Pašičem vred. Madžarski grof Esterhazy poseda velikansko velep sest krog Dolnje Lendave v Prekmurju. To posestvo je bilo dosedaj pod sekvestrom, a ga je tudi pred unevi dvignil pravosodni minister dr. Lukinič. Gozdove tega posestva je grof takoj po dvigu sekvestra prodal zagrebški »esni veletvrski za 8000 dolarjev. Koliko je od dviga sekvestra iz Esterhazyjevega posestva odpadlo na razne demokrati in njihove kase, zna Bog in Pribičevič-Žerjavova politična družba. Ravnokar pribita dva slučaja odgovarjata več kot dovolj na vprašanje: odkod dobivajo samostojni demokratje denar?

Mariborske novice. Zadnjo nedeljo smo obhajali pri sv. Jožefu v Studencih pri Mariboru lepo uspelo premicijo dveh mladih oo. kapucinov. Ob tej priliki se je pri spomladansko lepem vremenu zbral pri prijaznem sv. Jožefu pri obeh novih sv. mašah zelo veliko občinstva. — Za predsednika mariborskega okrožnega sodišča je imenovan od sedanje Pašič-Zribičevičeve vlade dr. Žerjavov pristaš in priatelj, celjski sodni svetnik dr. Franc Žihel. Za to važno mesto je bilo več starejših, zmožnejših in zasluznejših prosilcev, a ga je dobil najmlajši prosilec, samostojni demokrat dr. Žihel! — V soboto je bil pozvan rešilni oddelek na Meljski hrib, kjer je v Glaserjevi gostilni ležal težko ranjeni posestnik Josip Kos. Ta se je vračal domov preko Dragučeve, kjer so ga srečali trije moški z lovskimi puškami. Nenadoma je počil strel in krogla je zadela Kosa v nogu. Neznanci so nato zbežali. Kos pa se je jedva privlekel do gostilne Glaser, kjer se je onesvestil. Orožniki so uvedli preiskavo. Mariborski bogoslovni profesor dr. Anton Jehart, ki potuje po sveti deželi, se je vrnil zdrav s Sinaja dne 24. februarja ter odpotoval dne 5. marca v Jeruzalem, kamor je dosegel dne 6. marca. Dr. Jehart pozdravlja iz svete dežele vse rojake!

Kulturna naprednost dr. Žerjav-Pivkoviča pristašev. Iz Hoč pri Mariboru nam poročajo: Lastniki hiš in zidov, ki so jih zastopniki (pristaši) 4., t. j. dr. Žerjavove in Pivkove Škrinjice, tisto noč pred volitvami z raznimi napisi pomanjali, prosijo dotične gospode mazače, da v večen spomin svoje ciganske omike okrog tistih napisov dajo napraviti tudi še okvire ali reme. Da jim ne bo dež izpral in uničil njihovo črno delo, jim svetujemo, da še dajo tudi glaž črez napraviti. Ker znajo po noči tako lepo slikati, kakša škoda, da še tega po dnevi ne delajo. Šeфа ali načelnika ponočnih mazačev pa vprašamo, ali ima obrtni list za to? Ali imajo dr. Žerjavovi in dr. Pivkovi pristaši obrtni list za poškodovanje tuje lastnine? Posebne omike za to obrti ni treba in častna za tiste, ki jo izvršujejo, tudi nil. Zato jih poštenjaki obžalujemo in pomilujemo, da so tako daleč padli!

Razne novice iz Smartna ob Paki. Dne 9. t. m. je umrla blaga gospa Barbera Loj, soproga poštnega uradnika, udovljena Poš. Kakor je njen sin, artilerijski major Drago Poš, dne 11. 12. 1919 v Mariboru umrl nagle smrti, tako tudi sedaj njegova mati. A umrla ni neprizavljena. Velika častilka presv. Srca Jezusovega je hodila vsak prvi petek v mesecu k sv. pokori, tako tudi zadnji petek. Še dan pred smrtno je bila pri sv. obhajilu, drugi dan dopoldne že mrtva na srčni kapi. Če ji je le vreme in zdravje dopuščalo, je bila vsak dan pri sv. maši. Dosegla je lepo starost skoraj 76 let. Rodbinam plemenite pokojnice naše sožalje! — Vodstvo SLS je izdalo po volitvah »Volilno obvestilo«, v katerem se je število tukajšnjih volilcev SLS za 100 glasov premalo poročalo. Tam se namreč poroča število volilcev za prvo Škrinjico 168, a bilo jih je v resnici 268. Ogromna večina naše občine je namreč v taboru krščanske SLS, nasproti maloštevilni glasovi so pa večinoma od priseljencev. — Zraven obstoječe naše krepke kmetijske zadruge smo dobili sedaj še novo za dobavo električne luči od Warsbergove centrale. Štiri vasi: Rečica, Šmartno, Taškava in Gorenje bi rade dale slovo smrdljivemu petroleju. Znana tvrdka Siemens bo prevzela napeljava.

Novice iz Vitanja. Iz Vitanja se prav malo sliši in bi si kdo misli, da živimo tukaj popolnoma mirno. Pa temu ni tako. Pri zadnjih volitvah smo Nemci in demokrati popolnoma porazili, čeravno so oboji razvili velikansko agitacijo. — Pošta se je tudi preselila, kar je nekaj zelo pametnega od strani poštne uprave, ker na poprejšnjem mestu tako ni bil prostor za pošto. Prvič, ker je bila v prve mnadstropu in drugič bi se bil lahko še človek po stopnicah poškodoval. Pri gospoj Jaklin pa poštni prostor popolnoma odgovarja krajevnim razmeram. — Demokratska Čitalnica je imela tudi pred kratkim veselico, pa ni bilo skoraj nič udeležbe, ker se naši takih zabav sploh ne udeležujejo. Članov si pa sploh ni nič pridobila ter je ostala pri svojem ducatu, ker naše ljudstvo ni tako neumno, da bi pristopilo k pripravljalni šoli demokratske stranke. — Drugič več.

Občinska uprava, 2. številka, je pravkar izšla. Vsaki občini in vsakemu naročniku prinaša mnogo podučnega. V prvem članku poučuje in odgovarja na vprašanje: Kdaj in kako se pridobi domovinska pravica s stalno nastavljivo. Naslednji članek razpravlja o živinskih potnih listih. Tozadnjega pouka so si želeli kmetski gospodarji že dolgo. Nešteto potov in sitnosti jim bo s tem prihranjenih. V trejem sestavku bo našel vsak župan in občinski odbornik prepotrebna navodila o najemanju občinskih posojil. Pod naslovom: »Vprašanja in odgovorik«, pojasnjuje list te-le zadeve: Izgon iz občine; kdo proglaša pota za javna občinska pota; komu in kako se smejo odmeriti občinska pota za vzdrževanje; kolkanje potrdil železničarjem; razširjenje občinske ceste; domovinstvo; mandat občinskega odbornika; izpust iz državljanstva; občinski blagajniki, drevje ob meji; paša po gozdovih. — List je tako vzorno urejen, da se sam najbolje priporoča. Naročajte ga!

Izkaz darov za Dijaško večerje. Mesto vence na grob in spomin na umrelga mons. dr. Antona Medveda so za

Dijaško večerjo darovali: ravnatelj dr. Anton Jerovšek 500 din.; kanonik Josip Čižek v Jarenini 250 din.; Društvo katoliških mojstrov v Mariboru 200 din.; Mikl Anton Velika Nedelja, 200 din.; poslanec Franjo Žebot 100 din.; Blagajnik Dijaške večerje 100 din.; Korošak Jernej, nadzornik SHS delegacije pri reparacijski komisiji na Dunaju 100 din.; Strakel Matej, župnik, Sv. Peter pri Mariboru, 100 din.; Cileneš Alojzij, župnik v Poljčanah, 50 din.; Fišer Andrej, župnik v Ribnici na Pohorju, 50 din.; Neimenovan 50 din.; dr. Fran Janžekovič, inšpektor odseka poštne direkcije v Ljubljani, 25 din.; skupaj do sedaj 1725 din. — Razun tega so še darovali: Na gostiji Zadravec-Masten na Humu pri Ormožu 215 din.; v Konjščki vasi v družbi dostojnih pustnih šaljivcev nabранo 120 din.; svatje na gostiji Ogrizek-Lah v Kostrivnici 110 din.; na biserni gostiji Peseck iz Zlatolici nabrali gostje 86,50 din.; na gostiji Marčič-Dobnik v Zlatolicih gostje nabrali 70 din.; Neimenovan v Mariboru 50 din.; na gostiji Pohor-Frangež v Pečkah pri Makolah 50 din. — Vsem darovalcem se najprisrčnejše zahvaljuje odbor Dijaške večerje v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila, Koroška cesta 5. — Bog plaj!

Izkaz darov za šk. dijaško semenišče v Mariboru. Č. g. Alojzij Čižek, mestni župnik v Slovenjgradcu, mesto vence na grob mons. dr. Medveda 100 din.; gostje, zbrani na gostiji Šiško-Merčnik v Ivanjševcih, 82,50 din.; gostje na gostiji Henrika Kitek v Brezju pri Studenicah 303 din.; gostje na biserni gostiji Peseck v Zlatolicih 90 din.; gostje na gostiji Marčič-Dobnik v Zlatolicih 80 din.; Jak. Rojs nabral o priliki blagoslavljanja križa pri Ignaciju Paluc v Brengovi, 143,25 din.

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Gospod M. Neudauer, posojilniški tajnik v Gornji Radgoni, je poslal Dijaški kuhinji 160 din., nabranih na gostiji srebrne poroke Matjaž in Julijane Kaučič v Stanevskem vrhu. Prisrčna hvala!

POROTNE OBRAVNAVE.

Mariborska porota.

Porotno zasedanje v Mariboru se je letos končalo z žalostno bilanco. Sodišče je izreklo kar dve smrtni obsođbi in celo vrsto težkih obsođb na večletno ječo. V zadnji številki »Gospodarja« smo prinesli razsodbe porotnega sodišča do dne 3. marca t. l. Danes nadaljujemo s slučaji, ki so sledili po 3. marcu.

Goljufije ne zvestega uradnika.

Zavarovalna družba »Vardar« je imela v Mariboru zastopnika nekega Roberta Fuchs, ki je dobival 1000 din. mesečno stalne plače, poleg tega pa še večodstotno nagrado od sklenjenih zavarovalnih pogodb. S to nagrado vred je prišel mesečno na lepo plačo 9000 din. ali 36 tisoč krov. Živel pa je tako razsipno, da mu kmalu tudi upravni ministrski plača ni zadostovala. Začel si je pridrževati denar, ki so ga stranke plačevali za svoje zavarovanje; prilastil si je na ta način preko 90.000 din. družbenega denarja. Njegovim sleparjam so prišli pozno na sled. Fuchs je prišel pred protot, ki ga je obsodila na 16 mesecev težke ječe.

Za umor svojega moža — smrtna vešalih.

Dne 4. marca je porota obravnavala žalosteni slučaj družinskega umora. Zagovarjala se je posestnikova žena Katarina Dajčar iz Videnocev. Po 18letnem zakonu je v noči med 5. in 6. decembrom 1924 umorila svojega moža Ludovika. Zakon je bil nesrečen že iz začetka. Mož je bil pisanec, žena pa huda klepetulja. Mir v zakonu je kalilo tudi nemranno življenje nezakonske hčerke Kristine, katero je žena v zakon prinesla. Dne 5. decembra se je pri Dajčarjevih mudil Kristinjan ljubček Alojz Zinko. Med gospodarjem in Zinkom je kmalu prišlo do prepira, v katerega se je vmesala tudi žena, ki je vedno zahtevala od svojega moža, da prepiše posestvo na njeno hčerkko. Iz prepira se je razvil pretep in ko sta se obe moža valjala po tleh, je priskočila žena ter udarila svojega moža s sekiro dva krat po glavi. Ludovik Dajčar je kmalu vsled težkih poškodb umrl. Pred poroto je Katarina priznala svoj zločin. Porotniki so jo spoznali z 9 proti 3 glasovom za krivo in obsojena je bila na smrt na vešalih.

Dolarski tat.

Dne 12. decembra 1924 se je mudil v Murski Sobot posestnik Jože Gašper iz Mačkove. Tu se je spoznal z nekim Karlon Fantelja, s katerim je skupno prenočil. Ko se je Gašper zjutraj prebudil, je opazil, da je njegov tovariš Šižginil, z njim pa je šla tudi Gašperjeva listnica, v kateri je bilo 18 bankovcev po 1000 dinarev, 4 po 100 dinarev, 115 dolarjev in precejšnja množina ogrskih krov. Okradeni Gašper se je takoj podal na iskanje prijaznega tovariša ter ga je našel v veselemu društvu v neki kavarni. Dal ga je arretirati od orožnikov, ki so našli pri njem že skoro ves ukrazeni denar. Fantelj je dobil za tatino 18 mesecev težke ječe.

Uboj radi bučnega semena.

Dne 29. januarja se je dogodil v Brezjah pri posestniku Klobasajo, katerega je povzročil silno malenkosten vz

prava habito polna raznih radovednih poslušalcev, katere je globoko pretresla žalostna usoda žrtve zdijanega moža, njegove žene Marije Mlakar. Njeno življenje je bilo neprestana muka in trpljenje. Ko se je poročila, si je pač drugače predstavljala svoje bodoče življenje. Njen mož, Simon Mlakar, je prevzel leta 1910 krasno posestvo od svojih staršev. Poročil se je z Marijo Vozu, ki mu je bila udana in pridna žena. Nasprotno pa je Mlakar kmalu začel na kriva pota. Pričel se je klatiti po gostilnah, kjer je do pozni ur popival. Domov se je vračal pijan ter svojo mirno ženo pretepal. Tako življenje je trajalo par let, do kateri ni Mlakar svojega posestva spravil na boben. Leta 1924 se je preselil v Kamnico, kjer je vzel v najem neko posestvo. Tudi tu je živel po svoji stari navadi ter venomer trpinčil svojo ženo; končno mu je pobegnila ter se preselila z otroci s svojemu bratu v Zgornjo Brežnico pri Poljskavi. Mlakar je med tem opustil njajeto posestvo v Kamnici ter se v oktobru 1924 preselil zopet k svoji ženi. Revica je slutila, da jo z moževim vrnitvijo čaka nesreča in večkrat je izjavila, da se boji, da jo bo mož nekoč še ubil. Njena slutinja se je nepričakovano kmalu izplačila. Dne 22. novembra 1924 je bil Mlakar s svojo ženo sam doma. Zvezre so se vrnili domov otroci, pa so našli hišo zaklenjeno. Nič dobrega sluča, so hiteli po scse, ki so vdrli v stanovanje, kjer se jim je nudil grozot prizor. V kuhinji je visela na vrv Marija Mlakar mrtva. Takoj uvedena preiskava je odkrila, da je mož ženo najprej nečloveško mučil, nato pa zadavil z vrvjo. Da bi svoj zločin zakril, je že mrtvo obesil. Po zločinu je pobegnil in se skrival pod imenom svojega brata. Sele čez dober mesec dni so ga aretirali orožniki v bližini Rogaške Slatine. Porotniki so soglasno potrdili Mlakarjevo krivdo, nakar je bil obsojen na smrt na vešilih.

Celska porota.

Pretepm ed fanti.

Na Stefanovo so se stepili fantje iz Nove Cerkve in Socke, med katerimi je vladalo že dalje časa precej napeto razmerje. Fantje iz Nove Cerkve, med njimi Franc Koštomač, so izzivali one iz Socke in v pretepu je Koštomač zabodel v hrbot Rudolfa Korošca ter mu zadal smrtno poškodbo, nato pa je sunil še nekega Iskrača ter tudi tega nevarno ranil. Korošec je čez malo časa izdihnil, Iskrač pa še dandanesboleha. Koštomač je prišel pred poroto, kjer se je izgovarjal z razburjenostjo. Obscen pa je bil tljub vsem izgovorom na tri leta težke ječe.

Krvava svatba.

Na ženitovanju pri posestniku Martinu Sink v Plotu je dne 10. novembra 1924 nastal spor med gluhenim Vinkom Gaberšek in 22letnim Martinom Kamenšek iz Gaberc. Kamenšek je zabodel dvakrat Gaberšeka z nožem z nožem v trebuh ter ga težko poškodoval. Gaberšek je na posledicah rane umrl. Pred porotniki se je zagovarjal s silobranom, kar pa so priče ovrgle ter dokazale, da je ubalec star pretepač in razgrajač. Dobil je pet let težke ječe.

11 mesecev zapora za sunek v srce.

Dne 4. marca t. l. se je zagovarjal pred porotniki 24-letni Karl Oplotnik, posestnik sin iz Marija Reke. Dne 8. februarja 1925 je v družbi več fantov iz svoje vasi popaval v Šmiklavžu podoknico za slovo posestniškemu sinu Andreju Zakonjšku, ki se je drugi dan oženil. Podoknica fantov iz Marija Reke ni bila všeč fantom iz Šmiklavža. Nabralo se jih je več okrog Zakonjškove hiše in kmalu je prišlo med vročkervneži do bombardiranja z drvami, tekom katerega je bilo več fantov poškodovanih. Poleno v glavo je dobil tudi obtoženi Oplotnik. To je fanta tako razjelilo, da je izdril nož ter planil v sovražno fantovsko gručo. Zasadil je nož Leopoldu Veteršek naravnost v srce ter ga na mestu ubil. Porotniki so pri razsodbi uvaževali nekatere olajševalne okolnosti in Oplotnik je bil obsojen na 11 mesecev težke ječe.

Ubojstvo samokresom.

Dne 1. februarja t. l. je v fantovskem pretepu v Podjadi v gostilni Presker ustrelil Karol Brdnik Martina Zupana. Do pretepa je prišlo vsled izzivanja Brdnika, kateremu je dal Franc Zupan zato zaušnico. Brdnik je skočil na mizo, potegnil samokres ter ustrelil proti vratom. Prisem je zadel Martina Zupana v glavo ter ga ubil. Zagovarjal se je pred poroto s silobranom, kar mu je sodišče tudi uvaževalo ter ga obsodilo na 11 mesecev ječe.

Goljufije lesnega trgovca.

Milan Olamo, lesni trgovec iz Sv. Petra v Savinjski dolini, je kaj prebrisal ptič. Obtožen je, da je goljufal s ponarejenimi tovornimi listi lesno tvrdko Berger iz Belovara za 5000 dinarjev, tvrdki Hab iz Osijeka je pa izmalil 10.000 dinarjev. Za ta denar bi moral odpelati les, katerega pa ni imel nikjer. Pred poroto se je izgovarjal, da je imel les nakupljen ter ga bo odpelal. Izgovor mu je pomagal in Olamo je bil oproščen.

Železniški tat.

Karol Kaukler je bil pri nas že opetovan obsojen radi tatvine in kot avstrijski državljan izgnan iz naše države. Vedno pa se je priklatil nazaj in kradel naprej. Zadnje čas je posebno špecjaliziral na tatvine na železnici. Končno je padel v roke pravice in obsojen je bil radi raznih tatvin na pet let težke ječe.

Detomor.

V gozdu blizu Ratanske vasi v okolici Slatine so našli dne 14. februarja t. l. v zemlji zakopano malo dete. Sam se je obrnil na Marijo Bračun, 23letno posestnico v Spod. Negonju. Bračun je priznala, da je otroka pokopala v gozdu, rodila pa je mrtvega. Bila je oproščena.

Poklep po posestvu vzrok strahovitega zločina.

Dne 6. marca t. l. se je pred poroto obravnavala strahovita rodbinska žaloigra, ki se je odigrala dne 29.

decembra 1924 v Sockem pri Podjadi. Radi dvojnega umora se je zagovarjal 30letni posestniški sin Leopold Dobravc. Vsled poklepa po posestvu, katerega mu oče ni hotel prepustiti, je ubil očeta in sestro. Umor je izvršil s sekiro. Ko je ubijal v hlevu očeta, je prihitela na pomoci sestra. Ko je videla, kaj dela brat z očetom, je pobegnila. Podivljani brat jo je dohitel za hišo, omamil najprej z udarcem s sekiro, nato pa je skočil v kuhinjo po dolg niz ter svojo žrtev zaklal. Po zločinu se je sam prijavil orožnikom. Pred poroto se je izgovarjal na razne načine ter se ni hotel ničesar več spominjati. Obsojen je bil na smrt na vešilih.

S tem slučajem je bilo porotno zasedanje v Celju končano.

Dopisi.

Ribnica na Pohorju. Odgovor »Slov. Narodu« št. 53 z dne 6. 3. 1925. Kdor javno nastopa kot kandidat, mora biti pripravljen, da se o njem javno govori in piše bodisi tako ali tako. To bi bil moral kandidat v Ribnici vedeti. Nisem imel še te časti v 40 letih kot duhovnik, da bi me bil »Slovenski Narod« počehal, pa še zdaj po krvici. Dotični dopisnik menda misli, da v Ribnici ni zmožen drugi dopisnikov, kakor »ošabnik« župnik. To je razumljenje za Ribnican. Uredništvo »Gospodarja« prosim, naj potrdi resničnost! (Uredništvo »Gospodarja« izjavlja, da g. župnik ni dopisnik.) Gotovo se je dopisnik bolj jezik ob času volitve, kakor pa »ošabnik« župnik. Kar sem duhovnik, mi se nihče ni očital »ošabnosti.« Mogoče je bila ta beseda kemu drugemu namenjena? Komu in za koliko jaz moja drevesa prodam, pač dopisnika prav nič ne skribi. Neresnica pa je, da bi bil jaz na dan volitve skrbno pazil po Ribnici, da bi se ne izvernila meni kakšna ovčica. Isto dan sem imel v cerkvi veliko dela, potem sem pa uradoval v Hraničnici. Kdor si je oči v jutro prav izmil, me ni mogel na volišču videti, ker me ni bilo tam. Ob pol štirih popoldne sem šele šel včlit. O agitaciji bi se lahko o drugih osebah govorilo, kar bo dopisniku menda znano. Ako je bilo eni stranki dovoljeno agitirati, se gotovo ne sme zameriti našim vrlim mladeničem. Zato pa je tudi naš uspeh bil sijajen. Ni pa umestno očitati Kogelniku-Skočirju varstvo naše škrinjice, saj je moral dopisnik, ako je pri nas volil, videti ravno tako varuh pri škrinici Narodnega bloka. Ko bi se bil dopisnik v »Slov. Narodu« podpisal, bi mi bilo bolj po volji, da ne bo koga po krivem sumničil, kakor so drugi mene. — Ribnica na Pohorju, dne 7. 3. 1925. — Andrej Pišer, župnik.

Sv. Anton na Pohorju. Naši blokaški agitatorji so v volilnem boju za judeževe groše blatili posebno vero in Cerkev, misleč, da bodo s tem spravili njih »domačega« kandidata v Beograd. Pač ne vidijo dalje, kot da Sv. Anton do Vuhreda k M. in nazaj. Dejstvo pa, da se hvalijo z mastnimi plačami, ki so jih prejeli za svoj nečastni posel, je znak, da jim je šlo predvsem za kšeft in da se ne solzijo za propadlim kandidatom, ki so ga prej toliko povzdigovali. Antonjevčani pa so siti laži teh agitatorjev. Zato upamo, da bo pri prihodnjih volitvah šlo že veliko boljše.

Sv. Vid pri Ptaju. Na gostiji Franca Turk in Terezije Predikaka se je nabralo za dijaško semenišče 204 din. Brg placač tisočer! Novozaročena sta bila vrla člana našega Prosvetnega društva, g. Turk je bil tudi večletni cerkveni pevec. Naj jima rosi nebeški blagoslov v novem stanu Bog živil.

Sv. Urban pri Ptaju. Ob prilikah mobilizacije slovenske armade dne 8. svečana t. l. je nabral naš pristaš v tamošnji občini Derstelja 90 K za volilni sklad, kar smo hvaležno sprejeli in priporočamo druge občine v posnemanje.

Sv. Bolzen pri Središču. Dne 9. marca t. l. v noči je po dolgi in mučni bolezni umrl g. Peter Orešnik starejši. Bil je dolgoletni župan občine Jastrebc, večkratni član krajnega šolskega sveta in tačasni predsednik cerkvenega konkurenčnega odbora. Rajni je bil blaga in poštene krščanske duša. Vse svoje otrocke, dva sina in dve hčerki, je vzgojil v strogo krščanskem duhu. Njegova hiša je bila zibelj Orla pri Sv. Bolzenku. Bodil mu ohranjen blag sposarsi.

Ljutomer. V nedeljo, dne 15. t. m., se vrši po osmi sv. maši zadružno-gospodarski tečaj v prostorih okrajne posojilnice. Prebivalstvo se uljudno vabi, da se tega velevarnega ter za naše gospodarstvo toliko potrebnega tečaja udeleži v najobilnejšem številu ter da se pouči, kako velevarno je zadružništvo z ozirom na gospodarsko stanje naših posestnikov. Pridite v obilnem številu!

Sv. Andraž pri Velenju. G. Herman Vašel je nabral na gostiji Brunšek-Tominšek 600 K za celjsko Dijaško kuhinjo. Lepa mu hvala!

Vojnik. Od 8. do 15. t. m. se tukaj praznuje sv. misijon. Vodijo ga č. gg. misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem.

Smarje pri Jelšah. Ako mi dotični, ki trdi v »Orjuni«, da sem dne 15. 2. t. l. napajal z farovškim vinom ljudi z nemenom, da bi razgrajali, to dokaže, sem pripravljen prispetati za stavbo Katoliškega doma 10.000 din. — Radovan Jošt, kaplan.

Kostričnica. Tukaj se je poročil gospod Jožef Ogrizek, posestnik in gostilničar ter zvest pristaš naše stranke in naročnik »Slov. Gospodarja« skozi 22 let z gospodično Anico Lah, vrlo Marijino družbenico. Ob tej priliku so veseli svatje nabrali za Dijaško večerjo 110 D. Novoporočencem želimo obilo sreče v novem stanu!

Sv. Kriz pri Rogaški Slatini. Veseli gostje pri g. Ant. Debelšku, gostilničarju in županu v Tekacevem pri Rogaški Slatini, so darovali za uboge otroke šole Sv. Kriz 30 dinarjev.

Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah. Na volišču Sv. Jelca, kjer smo volili in Šmarječani, je dobila naša stranka

129 glasov, a demokratje z dr. Rošem samo 96, čeprav so prej hvalili, da imajo čez 100 organiziranih volilcev. G. Golob je bil dne 8. februarja zvečer silno poparen, sicer pa tudi lahko, saj je sam precej pripomogel k temu, da smo mi od občinskih voiltev napredovali, a demokratje nazadovali. Da je Golob s svojimi ljudmi dne 1. februarja pri Sv. Marjeti razbil shod SLS, je gotovo precej pripomoglo nam, potem lažljivo poročilo o shodu v »Jutru« in »Domovini« tudi, saj je celo eden izmed njihove stranke in naročnik »Jutra« izjavil, ko jebral poročilo o shodu v »Jutru: »Nisem verjel, da znajo demokratje tako lažljiv. Nasilje in laž je bilo Vaše agitacijsko sredstvo, katero pa Vam ni dosti pomagalo, pač pa precej škodovalo, sicer pa, g. Golob: Ali ni to žalostno za Vas, da si ne upate na shodu govoriti, ampak morate si dobiti razgrajanje, da shod onemogočijo.

Rimske toplice. Kakor stekel pes, tako je časopisje, katero vsiljujejo demokratje našim ljudem, celo svoje ljudi napadalo. Tako so pred kratkim napadli tudi gdč. poštno upraviteljico. Varen pred napadi ni prav nihče. Sicer prihajajo ti dopisi vedno iz ene in iste kovačnice. Gotovi ljudje bi pač boljše storili, če bi se za svoje delo brigala.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Dne 4. t. m. je v bolnični usmiljenk v Zagrebu umrla zvesta članica tukajšnjega Katoliškega prosvetnega društva Neža Medved v 26. letu starosti. Imenovano društvo ji je dne 9. t. m. oskrbelo sv. mašo zadušnico v domači župni cerkvi, ki so prisostvovali vsi člani z novo društveno zastavo. Njen utrujeno telo je našlo počitek daleč od rojstne vasi, a duh njen živi med nami in nas spodbuja k neumornemu delu na polju katoliške prosvete.

Gospodarske vesti.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. V zadnje neznanilo sta se vrinila dva tiskovna pogreška. Prvega povravljamo s tem, da povdarnamo: Podružnica bo na Cvetno nedeljo odlikovala in obdarovala take viničarje svojega okraja, ki eno in isto vinogradno posestvo skrbno obdelujejo že 30, 40 in še več let in so se vedno vedli naravno. Kakor je to častno za dotedne viničarje, tako tudi za gospodarje. K tej slovesnosti, ki se bo vršila v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta 26) in začela ob 10. uri dopoldne, se že danes poleg udov podružnice vabijo vse vinogradniki in vse viničarje okoliša; tudi ženski spol in mladina naj pride, da vidi, kako se zvestba časti. K drugemu pogrešku: Udje, ki naročajo galico (v trgovini Klanjšek in Penič, Vetrinjska ulica 9), imajo pri naročbi položiti za 1 kg 4 dinarje, ne ka 2 dinarja. Rok za naročitev se je podaljšal.

Ustanovni občni zbor podružnice Konjerejskega društva za mariborsko oblast se vrši prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m., ob 8. uri zjutraj, v gostilni Posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor. po sledenem dnevnom redu: 1. Čitanje pravil. 2. Volitev načelstva in odbora podružnice ter delegatov za občni zbor društva. 3. Določitev članarine. 4. Slučajnosti. Zborovanje bo vodil odbornik bivšega konjerejskega odseka, drž. višji živinodravnik Fran Pirnat iz Maribora. Konjereci in prijatelji domače konjereje. Vabite se, da se udeležite omenjenega zbora v prav časnom številu!

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in prečapljanje sadnega drevja priredi podružnica Sadjarskega in vinarškega društva za Maribor in okolico v pondeljek, dne 16. in v torek, dne 17. marca t. l. na drž. vinarski in sadarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Udeležba je prosta in se zanimanci vabijo, da se udeležijo tečaja v čim večjem številu.

Mariborski tržni dan dne 7. marca 1925. Trg je bil dobro preskrbljen, pa tudi dobro obiskan, kupčija je bila dobra. Bilo je 81 slaninarjev na trgu, ki so prodajali svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din. in drož po 2 do 2 din. 1 kg; domači mesarji so malo odjenjali s čenami in sicer so prodajali govedino po 13 do 20 din., teletino po 15 do 20 din., svinjino po 20 din., klobase po 25 do 50 din., prekajeno meso po 35 do 45 din., drož po 8 do 15 din., ovčje meso po 20 din.; v mestni mesnici so ostale cene za govedino po 15 do 16 din., teletino 20 din., svinjino 22 din. 1 kg. — Ribe so se prodajale po 20 din. 1 kg. — Perutnina, katere je bilo okoli 400 komadov, se je prodajala: kokosi po 25 do 50 din., race in gosi po 60 do 100 din., purani po 100 do 125 din. 1 kg. — Domačih zajčkov je bilo 40. Cena jim je bila 8 do 10 din. komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 150 din. komad, brezove metle po 2 do 6 din. komad, en ročni voziček 800 din., koruzna slama in zavoj 25 din. — Krömpir, zelenjava, sadje, druga živila. Tega je bilo 3

Svinja 7 do 9.50 din., teleta 12.75 din. Prodalo se je 120 komadov.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. marca t. l. se je pripeljalo 260 svinj, 1 ovco in 2 kozi, cene so bile sledeče: Mladi praščki 5—6 tednov stari kmad 100 do 125 din., 7—9 tednov stari 150—200 din., 3—4 meseca stari 300—375 din., 5—7 mescev stari 500—625 din., 8—10 mescev stari 750—875 din., 1 leto stari 1250—2000 din., 1 kg žive teže 12—13 din., 1 kg mrtve teže 16.25—17.50 din. Prodalo se je 104 komade.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 20 din., II. vrste 16 do 17.50 din., meso od bikov, krav in telic 15 din., teleće meso I. vrste 20 do 22.50 din., III. vrste 17.50 din., svinjsko meso sveže 15 do 30 din.

ZITNI TRG.

Na inozemskih žitnih trgih je zadnje dni opazovati za nas razveseljivo dejstvo: cene so pričele polagoma naraščati. Vzrok temu je iskati v Ameriki, kjer je prevzela žito trgovino zopet v svoje roke špekulacija, ki namerava z novim zvišanjem precej zaslužiti. Ker v vseh evropskih državah, razen v Jugoslaviji in Rumuniji, vlada pomanjkanje žita, posebno pšenice, so navezane kupovati žito tudi vprašanje kot dosedaj. Izbrala pa si bodo seveda oni trg, kjer dobijo žito ceneje. V poštev pride zopet naša država, dasiravno so zaloge našega za izvoz pripravljenega že zelo majhne. Sicer naš izvoz tudi tekom celega trajanja ameriške konkurenčne ne popolnoma zaspal. Tako smo izvozili v februarju t. l. 6,817.332 kg pšenice v vrednosti 33,132.332 din.; pšenične moke smo v istem mesecu izvozili 5,989.636 kg v vrednosti 40,010.768 din. Naša italijanska pšenica in moka je namreč v svoji kakovosti ne preseglija in radi tega so nekatere vrste podjetij, kakor n. pr. tovarne za fino pecivo, naravnost navezane na naš žitni trg. Iz Argentinije in Avstralije, kjer je bila že tečev v prošlih mesecih končana, prihajo poročila o sijajnem rezultatu iste. Vendar za sedaj še ta že tečev ne bo vplivala na omiljenje žitnih cen. Avstralska pšenica prihaja v Evropo še v poletju. Kupuje jo pretežno samo Anglija. Na cene žita vpliva letos tudi Rusija, ki je nenadoma začela uvažati velike zaloge amerikanske pšenice. Uvozila je dosedaj že nad 50.000 wagonov žita; na Čehoslovaškem je pričela Rusija kupovati ječmen. Nakupljeno žito bo v glavnem rabila za novo setev, nekaj se je bo pa porabilo tudi za prehrano krajev, kjer vlada lakota. Na cene seveda vplivajo izgledi na prihodnjo že tečev v Evropi, Združenih državah Severne Amerike in Kanadi. Po dosedanjih poročilih so zimske seteve dobro prezimile, dobra že tečev je pa odvisna še od toliko raznih nevernosti, da je sedanje sklepanje brez podlage.

Na našem žitnem trgu v Novem Sadu so sedaj sledče cene:

Pšenica 465 din. za 100 kg.

Koruzna takošnja dobeva 185 din., dobeva v aprili 205 din.

Moka nularica 665—667 din., štev. 2 610 din., štev. 5 540 din., št. 6 465 din.

Hmelj. 56. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žatec, ČSR, 28. 2. 1925. Tudi zadnji teden meseca februarja je trajalo povpraševanje po hmelju. Pri sicer mirnem prometu je bilo dnevno prodanih 10 do 20 bal po 3950 do 4050 čK za 50 kg. Cene so postale bolj stanovitne in se danes plačuje za 1a hmelj 4000 do 4100 čK za 50 kg, za 1la hmelj 3950 do 4000 čK za 50 kg, za 1lla hmelj 3900 do 3950 čK za 50 kg. Pri mirnem prometu sta razpoloženje in cene zelo čvrste. Pri malem povpraševanju je tudi ponudba mala. Kmetski producenti pričakujejo zboljšanje cen. — Savez hmeljarskih društev.

Hmelj. 57. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žatec, ČSR, 8. 3. 1925. Kupčija je potekla prvi teden meseca marca mirno in se je dnevno prodalo le 10 do 20 bal hmelja. Na račun ruskega eksporta je bilo 300 bal žateškega hmelja prodanih, kar pa ni povzročilo na trgu nikakoršnega gibanja, ker so bili prodajalci tukajšnji prekupci, pač pa se je zaloga vnoči skrčila. Kljub mirnemu poteku na trgu so ostale cene nespremenjene in notirajo: 1a že tečki hmelj 4000 do 4100, dobra 1la 3950 do 4000, 1lla 3900 do 3950 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje je sicer mirno, vendar čvrsto, cene nespremenjene, čvrste. — Savez hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 60 do 61 din., francoski frank 3.20 din., italijanska lira 2.55 din., čehoslovaška korona 1.85 din., nemška marka 14.50 din. in 100 avstrijskih krov 8 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 8.35 centimov.

Trajanost obuvala najdete pri čevljarskemu oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobri obuvali res najtrajnejše, ki vzdruži vse šrapace, a je poleg tega najlegantnejšega in najmodernejšega kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljše vrste usnja. Zahtevojte ilustrirani cenik!

Sedaj je dobril pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLECINE OLAJSAJOCIM ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krče? Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri Vam bo v ludih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnatom ali 2 specijalnima steklenicama z zavojnino in poštino za 62 dinarjev pri lekarnarju BUG. V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsastrg 341, Hrvatsko.

Cenjeno občinstvo se opozarja, da mora pri vseh dopisih glede oglasov priložiti znamko za odgovor, oziroma dopisnik. Brez priložene poštine za odgovor se upravnštvo ne noben dopis ne more ozirati in stranka čaka zastonj na odgovor.

Upravnštvo.

MALA OZNANILA.

Dvajsetletni krojački pomočnik želi mesto v trgu ali v bližini in na deželi. Plačilo po dogovoru. 308 2—1

Priden učenec z dobrimi šolskimi spričevalom, zdrava in močna, išče mesto kot učenca v krojaško obrt pri Lovro Potocnik, krojački mojster, Slovenskiigradec. 298 2—1

17 letna deklica z dobrim šolskim spričevalom, zdrava in močna, išče mesto kot učenka v trgovini. Naslov v upravnštvo. 295

Vpokojen orožnik, 48 let star, oženjen, brez otrok, išče priverno službo. Naslov v upravnštvo. 277

Vajence sprejme v celo oskrbo in tudi s placo Ivan Šiško, mlinar, Bistrica pri Limbušu. 281

Absolventka trgovske šole išče primerenega dela v mestu ali na deželi. Nastop takoj. Ponudbe na upravnštvo. 273

Krojaškega pomočnika in vajence sprejme Franjo Kerner, Pobrežje pri Mariboru, Zrkovska cesta 37. 286

Lončarskega pomočnika za izdelovanje posode sprejme takoj Ivan Granda, lončar Rače 143. 270 2—1

Organist, izyrsten, oženjen, knjigovodja vseh vrst zadrg, trgovske izobražen, vnet povodov, zlasti velikih zborov želi aprila dobiti službo (najraje pri božjepotni cerkvi) v Slovenskih goricah ali v Prekmurju. Naslov v upravi pod št. 284 2—1

Gostilna in mešana trgovina je takoj na prodaj. Hiša 16 m dolga in 15 m široka v letu 1921 novo postavljena z dobro upeljano gostilno, krasna veranda z lepim gostilniškim vrom, zraven vrta še četrto oralna mladega sadonosnika. 304 3—1

Hrastov okrogli les kupuje Matija Obren, Maribor, Loška ulica 15. Iščejo se tudi nakupovalci. 285 3—1

Motorno kolo znamke »Puch« 3 HP v dobrem stanju se po ugodni ceni prodaja. Ogleda se pri Tomažu Repp v Vogričevih pri Ljutomeru. 305

Še dobro upeljani konj se prodaja. Cena je tako ugodna, ter se pozive pri upravi vede posestva E. Bachler, Rače. 278

Prodam več panjev čebel v Kranjicah z mladimi maticami dobre medonosnice. Cena po dogovoru. Zibert Aleš, čebelar, Sp. Bela, p. Predvor na Gorenjskem. 274

Prodam posestvo 8 oralov v najlepši legi, pri okrajni cesti pet minut od trga; njive, travniki, gozd, vinograd. Gospodarsko poslopje zidano in obenko. Cena 55.000 D. A. Kidrič Makole pri Poljčanah. 293 2—1

Malo posestvo, dve hiši, hleva dve kravi in dva svinjaka, na prodaj. Izve se Spod. Hoče št. 51. 300 2—1

Gostilna s 3 gostilniškimi lokalami, veliko zaprto verando, ki se tudi pozimi uporablja, tik romarske cerkve na Ptujski gori, najbolj obiskani božji poti v Sloveniji, se radi premeščanja ugodno prodaja. Hiša ima poleg tega 3 stanovanjske sobe, 1 podstrešno sobo, 4 kleti, gospodarsko poslopje in zelenjadni vrt. Kupec pa po želji lahko kupi tudi del posestva. Ivan Klemenčič, Ptuj. 279 3—1

Posestva na prodaj: 1. Posestvo Weingerl, Jareninski do št. 18, stanovanjsko in gospodarsko poslopje, ca 3 orale zemlje, za 60.000 D. 2. Posestvo v Plavcu, ob veliki cesti ca 40 oralov, arondirano, prvo vrstna zemlja, 6 glav govedin in druge pritikline, stanovanjska hiša in gospodarska poslopja, vse v dobrem stanju, 47.000 D. 3. Posestvo v St. Iliju s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem z vso opremo in lepim pohištvo (novim) in z vsemi zemljiškimi parcelami (nekaj v St. Iliju, nekaj v Ceršaku), 225.000 D, kakor leži in stoji. Natančnejše informacije v pisarni notarja dr. Josipa Barle v Mariboru, Aleksandrova cesta 14. 272 2—1

Vabilo na izredni občni zbor Hraničnice in posojilnice pri Sv. Antonu v Slov. gori, na dan 25. marca t. l. ob 3. uri popoldne v lastnih prostorih. Dnevn red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računa ter zaključka za leto 1924. 4. Volitev načelnika. 5. Slučajnosti.

HA-HA-HA.

ne boš strgal ne, imam močno obleko, ker sem kupil ukno v vele trgovini R. STERNECKI v Ceijsi štev. 24, katera razpošila tretečno sukn m D 0—, močen še jot m D 70—, fini kamgar m D 90—. Iustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošije vse kemu zastonj, z orci od suknja kamgarna in ravnih manufakturne robe pa samo za 8 d i na ogled. Kdo pride z vlakom osebno kupovat, dobri naku u prime n, povrn tev vožnje. Naročila čez D 50— poštni prosti. Trgovci engros cene.

Za pljučne in nadušljive bolnike.

je naš velični čaj »Silvana« odlično, prepričljivo učinkujot. E W v P piše: »Vaš čaj je pri meni kar čudež delata. »Pljunek, nočno o teme, mrstica, katele, zasopljenje, vse je takoj prenehalo. »Naš zdravnik sam se vesel, da mi Vaš čaj teka. »Tekin zdravje sta se zboljšala — tako se glasijo dnevnih prijateljih zdravja zahvalna pisma. Paket 1 Mt. Po potrdil okrajneg zdravnika se prosto prodaja. Silvana-Gesellschaft, Augsburg 6480.

Oglas.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. se bo v petek, dne 20 marca t. l. vršil živinski sejm. — Interesenti se vabijo.

Sv. Trojica v Sl. gor., dne 4. marca 1925.

Župan:
Val Klemenčič.

Vabilo

na

redni občni zbor

Zadržane elektrarne v Ždah.

ki se vrši v nedelj, dne 22. marca 1925 ob 10 ur dopoldne v prostorih g. Franca Gorčan, p. d. G. Šab.

Dnevn red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobritev računa ter zaključka.
4. Volitev novega načelstva in revizorjev.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo:

Zahvala in priporočilo.

Dne 18. februarja 1925 mi je že v drugi pogorel vezani kozolec. Naša domača zavarovalna delniška družba

„DUNAV“ v Zagrebu

mi je potom podružnica za Slovenijo v Ljubljani v najkrajšem času izplačala polno zavarovalno vsoto Din. 50.000 — brez odbnika.

Zahvaljujem se s tem imenovani družbi za hitro in kulantno izplačilo ter obenom priporočam vsem posestnikom, da se zavarujejo pri naši domači in že dolgo dobro znani

Zavarovalni delniški družbi

„DUNAV“ v Zagrebu.

Juvanje, dne 5. marca 1925.

Franc Kolenc l. r.

lesni trgovec in zavarovanec.

Štuler Josip l. r. in Brinovec Iran l. r. priči.

VELETRGOVINA KAROL HABER
MAR BOR, ALEXANDROVA CESTA 39

dobjavi vsako množino modre galice 98/99%, rafijo, deteljno seme, semenski oves.

MALA OZNAILA.

Vsa kovačka učenca, 15 do 16 let starca, močna, sprejme tačoj Ant. Ferencák, kovač v Brežicah ob Savi. 236 3-1

234 5-1

galarja, oženjenega, kateri razume vsa gospodarska dela, je energičen, pošten in zanesljiv ter rad uboga se išče za veliko graščino. Služba je izprva provizorična a po enoletnem zadovoljivjem službovanju postane stalna in je zvezana s pokojnino. Samo dore sile naj pošljajo svoje posudbe pod šifro "Vesten" na apr. Slov. Gospodarja. 254

večem v vrtu izurjenega moškega ali žensko, ki se razume tudi pri toplih gredah. Sprejem tudi poročene, ako bi znal moč nekoliko tesarskega ali mizarskega dela. Popolna oskrba v hiši, nastop takoj, dle po dogovoru. Ponudbe s priznanimi v zahtevo plače na Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 233 2-1

Krasno posestvo, 20 oralov, 3 orale vinograda, 2 hiše z gospodarskimi poslopji, 35 minut od kopališča Rimske Toplice, se poceni proda, eventualno tudi brez vinograda. Ponudbe na Sv. Pečar, Zagreb, Strojarska ulica 3. 246 3-1

Mlin z malim posestvom — ščem v najem. Ivan Ivanuša, Zabukovca 131, p. Griže. 260 3-1

Krasno posestvo 36 oralov, arondirano 1 in pol ure od Maribora v Slovenskih goricah na glavni cesti, obstoječe iz hiš za gospodarja, za oskrbnika in vinčarja, hlev ter fundus instruktus se prodaja prostoročno. Pismena ponudba na A. Reisman, Maribor, Vojnaščka 6. 243 3-1

Zaradi smrti žene prodam svoje posestvo, ki meri 27 oralov, tretjina gozda, tretjina nijiv, tretjina travnikov z dobrim gospodarskim poslopljem. Na voljo kupca prodam, kar leži in stoji. Cena zelo nizka. Anton Jager, Cerovec, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 237 2-1

Večje posestvo se da proti plačilu naprej takoj v najem. Naslov v upravnosti. 247 2-1

Kajno posestvo v bližini meda vzamem do 15. t. m. v najem. Plača po dogovoru. Naslov v upravnosti. 249

Pri Sv. Janžu na Ptujski gori je proda arondirano posestvo 36 oralov, obstoječe iz lepe hiše, gospodarskega poslopja, vinogradskega poslopja, vinograda, sadosnnika, gozda, jiv in travnikov. Cena ugodna. Pojasnila daje Franc Jarh Maribor, Trdviška ulica 15. 257 2-1

najem se da večje posestvo sredi Slovenskih goric. Naslov v upravnosti. 256

ostilna s prenočiščem z novo nadstropno hišo in vekom tudi novimi gospodarskimi poslopji na prodaj. Obzen vrt, njiva, sadosniki. Pavle Dostal, Ptuj. 228

obroidoča branjarja, vinožganjetoč, v inventarju se 40.000 D proda. Vrbanova ulica 66. 239 3-1

odam posestvo, srednje večto, poslopje zidano, redi 8 av govedi, krma sladka, vse upaj v ravnnini. Naslov v ravništvu. 258 3-1

odata se dva mlinska stroeden za mletje, drugi za lecenje pšenice; oba še dobro ranjena in porabna za male mline. Naslov v upravnosti. 244 2-1

iletno deteljno semo garantno čisto pošilja vsako tožino 1 kg za 35 D. — R. ačko, Ptuj. 231 6-1

omega

To je ura za vnežnjenje!

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

OMEGA

Prava ura za Vas!

Erfurtska semena, zelenjadna in cvetlična ter razne zgodnjade sadike dobite v vrtnarji J. Jemec, Razlagova ulica 11 in pri stojnici na Glavnem trgu. 234 5-1

Semena, deteljno, cvetlična, zelenjadna, prvorstne kakoosti kupite najugodnejne v trgovini Franc Senčar, Malo Nedelja in Ljutomer. 245 2-1

Prvovrstne šivalne stroje dobiti po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Krekova ulica 14, II. nadstropje. 201 6-1

Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesa pruda po nizki ceni Alojzij Grobar pos. in trtnar Zagorci, p. Juršinci pri Ptaju. Za odgovor je treba priložiti znamko. 171 4-1

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštoma) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Sadno drevje, večjo množino najbolj priporočljivih vrst in cepljeno traje prvorstno, kakor laški rizling, silvanec, peček, žlahtnino in izabela, cepljeno na Goethe 9 in Rip. Port. Cene zmerne! Zahtevajte ponudbo! Drevesnica in trtnica I. K. Građanik, St. Janž pri Velenju. 49

Pozor! Ravno došlo blago, nove cene. Platno, barhent, druk, hlačevina, svileni robci, suknje itd. Dobiva se najcenejše pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Prvovrstni angleški in ostranski pliaski koka na drobno in debelo dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna planina. 82

CEMENT

APNOIA

TRAVERZE

in vse vrste železnine po najnižji ceni se dobi na drobno in debelo pri tvrdki

Ivan Koražija

trgovina z železnino

Maribor :

Aleksandrova cesta 42

Meljska cesta 1.

Trgovina z manufakto in špecarijo

IVAN SEVER

VELENJE.

Ke zadovoljnosti k pravi sreči vodili

Zapomni si, nevesta, to resnico, da preden sešči ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bošči!

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenj, nasproti pošte v bivši dr. Skubecovi trgovci IVAN SEVER, znan po vsej

Na to se tiče tudi tebe mati,

ta tebe žena, ženin, fant, deklin, Štefanec, ki kupuje mnogo hkrati Štefa, hlačevine, druk, platna in živnje

zbera zadovoljen z blagom! vsak poročni in začevljocnost kljub je do zreha,

je postopanje s "HORA" razplinjenjem.

Najbolj učinkovita in najcenejša čimba iz

živega srebra

SEGETAN-NEU

proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe "Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung, Frankfurt a. M." (Nemska družba za zaturjanje škodljivcev).

Glavno zastopstvo za Kraljevino SHS:

Dr. Jenčič & drug, Maribor, Kopitarjeva ulica 6.

DENAR

si prikrnite, skozi kupite manufakturne blage

v Celju, "Pri solncu"

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: suknje za moške, volneno za ženske, hlačevine, tiskovino, baržum, barhent, belo platno, rujave platne, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisačke, odeje, dežniki, dežni plašči, cesir in plesne

platno za srajce, klot, čepice in naglavne ruje,

Ne opazite se prepričati! Za obilen obisk se pripremite!

Alojz Drofenik

Glavni trg 9, Celje, Glavni trg 9

Potreba telomai

Mora obisk!

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne tožil temveč pokušaj: LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID. Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči li Te revmatizem, glavobolt Zobobolt? Ako si preobčutljiv proti mrzlu zraku? Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine. Te okrepilo in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krči, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujejo kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrstel Z zavojnino in poštnino vredne stane:

1 paket s 6 dvojnati ali 2 spec. steklenici 62 D

2 paketa s 6 dvojnati in 2 spec. stekl. 96 D

3 paketi s 12 dvojnati in 2 spec. stekl. 130 D

6 paketov s 18 dvojnati in 6 spec. stekl. 240 D

Naročila naj se natančno naslove na:

EUGEN V. FELLER, lekar, v Stubici Donji, Elsatrag 341, Hrvatska.

Za dopolnitve paketa priporoča se: ELSA-KROGLJICE, milo odvajjalno sredstvo z dobrim uspehom. ELSA-RIBJE OLJE krepi slabe otroke in odrasle.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroj

15 letno jamstvo!

**Najbolje in najvarnejše naložite svoj denar pri
Okrajni posojilnici v Ljutomeru,**

ki obrestuje kralilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvišuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

Na obroke!

Manufakto in konfekcijo, vezenine, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvo-vrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti agodnemu odplaševanju le pri tvrdki.

DAVORIN JOHAN IN DRUGOV

[družba z. s. z.]

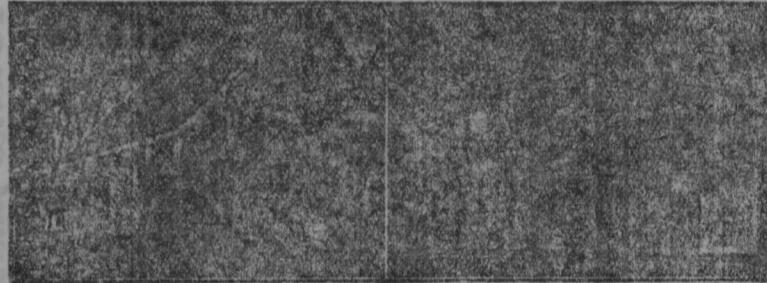
Maribor, Vojnačka ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1

!! V boj za srečo !!

Večje posestvo z hičama, ki ju kaže slika, za Din. 100.-
dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.-.

Setrinska srečka D 25.-. Desetinska srečka D 10.-.

Pri šetrinskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb šetrinsko ali desetinsko srečko, vrki se med štirimi osiroma desetimi posestniki desetihkotka ponovno šrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izšrebanih številk 2.000.

Dan šrebanja se nazajti po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane.

Srečke razpoljiva Prestolovno gasilo dražitve v Strnišču pri Ptaju, proti naprej vpošiljati

zneska za srečko ter Din. 3/- za priporočeno pošiljatev. — Učinko se povsod prodajalec sreč-

Somišljeniki, širite naše liste.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariju.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulant neje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razr. loterije

MESTNA HRANILNICA V PTUJU

Jamči ptujska mestna občina in vsi davkoplačevalci mesta Ptuja. Zato vlagajo edino le pri njej: scdišča denar mladoletnih, žapnišča, občine itd. Sprejema vloge na knjižice in v tekočem računu, daje različna posojila po najugodnejšem obrestovanju po dogovoru. Pojasnila brezplačno. — V prostorih mestne hiše.

Stanje vlog okrog 20 milijonov kron!

Poizkusite enkrat s terpentinovim „Gazela“ milom!

Denar naložite
najbolje in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r.z.z n.z.

v Mariju, Strela ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri
Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadruži z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volcu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestajo. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.